

KI AZ EGÉSZSÉGES?

**Gondolatok, értelmezések
az „Álomturné” film
kapcsán**

”

Hallgatói jegyzet – hallgatóktól

Pécs, 2020. április

PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet
Orvosi szociológia

ISBN 978-963-429-509-9 (pdf)

Kiadja: Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Magatartástudományi Intézet

2020. április

Szerkesztők:

Prof. Dr. Füzesi Zsuzsanna

Dr. Faubl Nóra

Polecsák Mária

A kiadványt tervezte és szerkesztette: Polecsák Mária

Bevezető

Kedves Olvasó!

Formabontó kiadványt olvashat, mely rendkívüli helyzetben született. 2020 tavaszán a PTE ÁOK másodéves hallgatói szokatlan feladatot kaptak az Orvosi Szociológia tantárgy keretében, az „Egészség – szociológiai értelemben vett – fogalmáról” elhangzott előadást követően. E szemeszterben – akkor még nem tudtuk – ez volt az utolsó személyes találkozásunk a hallgatókkal. Az oktatói kérés arra vonatkozott, hogy az „Álomturné”^{*} című film otthoni, és önkéntes megnézését követően egy esszében fogalmazzák meg azokat az érzéseket, gondolatokat, melyek egyrészt a film megtekintése során felmerültek bennük, másrészt, ahogy ezt követően átgondolják és (újra)értelmezik az egészség fogalmát.

Legalább 10 éve mutatom be ezt a filmet a hallgatóknak, általában előadásokon, mely után ugyancsak lehetőségük van megfogalmazni érzéseiket, gondolataikat. Azok az írások is minden esetben sok értékes szempontot tartalmaztak, de az idő rövideje, és a körülmények talán nem voltak mindig megfelelőek ahhoz, hogy ilyen mélységű írások szülessenek, mint a jelenlegiek.

Az idei évben, a karantén kényszerű zártságában, az első néhány „dolgozat” után már tudtam, hogy ezekből hallgatói jegyzet fog születni, méghozzá *hallgatók írják hallgatóknak!*

Kedves Olvasó! Ön tudja megítélni, hogy jól döntöttem-e!

Kedves Hallgató Kollégák!

Köszönöm a sok értékes, gyakran a személyes élményeket is megosztó írásművet, az azokban megfogalmazódó értékes gondolatokat. Biztos vagyok abban, hogy ezzel önmaguknak és másoknak is segítenek. Önmaguknak abban, hogy gondolkodnak saját érzéseikről, fejlesztik önismeretüket, s ezzel jobb orvosokká válnak. Másoknak azzal, hogy megmutatják, képesek felelősséget vállalni a saját tanulásukért, fejlődésükért.

Köszönöm, hogy **Partnereim voltak** ebben a tanulási-tanítási folyamatban.

2020. április

Dr. Füzesi Zsuzsanna

egyetemi tanár

Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar

Magatartástudományi Intézet

^{*} Álomturné, 2005. Dokumentumfilm. Szerkesztő: Gáspár Judit, rendező: Szekeres Csaba.

A filmet látva, az ember több dolgon is elgondolkodik. Ki az egészséges és ki nem? Megtévesztő a szereplők kényszeres mozgása, mimikája és az arckifejezésük. Hátrányosabban néznek ki, mint amilyenek valójában. Ez még a tolószékes Galambos Péterre is igaz, aki szinte alig tud beszélni. De látni, hogy fejben sokkal tisztább, mint amit az ember első látásra elvárna tőle.

A legmegragadóbb ezekben az emberekben a lelki tisztaságuk. Nagyon szerethetőek. Egyikükben sincs semmi nyoma annak, amellyel az ember a hétköznapi életben nap, mint nap találkozik: az irigység, a rosszindulat, a gyűlölet. Az összefértséget ellenére is nagyon klassz közösséget alkotnak, szeretik, és nagyon jól ismerik egymást, rögtön „leveszik” ha valamelyiküknek rossz kedve van, egy simogatásra szorul, jobban tudják egymást támogatni, mint egy kívülálló. Meglepő, hogy a szülők milyen fontos szerepet játszanak az életükben, nagyon meghatározó az imádság, amelyiket egyikőjük elmond a szüleiért.

Nagyon öröndetes, hogy a film alkotói vették a fáradságot, hogy bemutassák nekünk ezeket az embereket. Szándékosan kerülöm a beteg szót. Pedig elmondják maguk is a filmben, hogy tisztában vannak a betegségükkel. Ez a tulajdonságuk is nagyon szimpatikus számomra, hiszen a mai világban nagyon sok „normális” ember egyáltalán nincs tisztában a saját képességeivel, túlértékeli azt. Viszonylag sűrűn találkozni olyan emberrel, aki panaszkodik, hogy nincs elegendő pénze. Olyannal viszonylag ritkán találkozni, aki panaszkodik, hogy nem elég okos.

Ezeknek a hátrányos helyzetű embereknek ugyanolyan érzéseik és vágyaik vannak, mint nekünk, hétköznapi embereknek: szeretik a zenét, szeretik a táncot, a srácok szeretik a csinos lányokat. Meglepő, hogy a zene milyen értékes az életükben, és többen közülük nagyon muzikálisak. Különös értéke a filmnek a humor. Valószínű, hogy a szereplők maguk is jó humorérzékkel rendelkeznek, különösen a közösséget irányító Géza.

És vannak vágyaik. Boldogok szeretnének lenni, és ezért tesznek is valamit. Nagyon kíváncsi lennék, hogy a zenekar ötletét ők maguk, vagy a filmrendező találta ki. Akárki is találta ki, jól tette, mert látszik, hogy nagyon jól érzik magukat benne. A kezdeti sikertelenség lelombozta őket, de szerencsére, mint a film végén is kiderült, profi zenészekkel kiegészítve, sokszor sikerrel adták elő a műsorukat.

A film régi. Elgondolkoztam, hogy mi lehet ma ezekkel és a hasonló sorsú emberekkel? Ma is van lehetőségük néha elutazni valahová? Van, aki törődik velük, megfelelő az elhelyezésük, és legfőképpen, szereti őket valaki?

Nagyon jó a film által létrehozott kezdeményezés, hogy közelebb vigye, megismertesse az utca emberével ezeket a hátrányos helyzetű embereket. Ne fordítsanak rögtön hátat és meneküljenek az emberek, amikor találkoznak egyikükkel.

A film kapcsán a néző természetesen hálát ad, hogy egészségesen született, nincsenek veleszületett vagy annak során szerzett rendellenességei. Az ember valójában csak ilyenkor tudja felmérni, hogy mit jelent a – teljesen természetesnek vett – egészség, egészséges gyermek születése a családban és a környezetében. Egy sérült gyermek felnevelése iszonyatos lelki terhet ró a családokra, pedig szinte biztos, hogy a családban felnövő sérült gyerekek hosszú távú kilátásai és társadalmi beilleszkedésük sokkal jobb, mint az intézeti körülmények között felnövőké.

Andrács Miklós

„Lazítani, próbálj meg lazítani. Nem győzlek tanítani, hogy hogyan csináld.” – hangzik el a filmben.

Saját tapasztalatom, az idézet első mondatával – a film elejét tekintve – teljesen ellentétes, a történések miatt inkább szorongó, kellemetlen érzések fogalmazódnak meg bennem. Sajnálom a szereplőket, mert az én látásmódom szerint, ami nekem „normális” a mindennapokban, nem mondható el róluk, betegeknek minősülnek. Betegeknek, akik nem felelősek betegségükért, nem hibásak érte, de súlyát mégis nekik kell elviselniük. A Down-szindróma tudományos háttere mára már ismert, azonban az, hogy egy zigótánál a genetikai lézió bekövetkezik, avagy sem, azt előre nem lehet mind a mai napig megmondani. Az orvostudomány fejlettsége lehetővé teszi korai diagnosztizálását, azonban gyógyítását még nem, a közeljövőben erre is adódhat lehetőség – a génebézés. A diagnózis felállítása után a terhesség mesterségesen megszakítható, és valószínűleg ez az egyetlen preventív intézkedés, amit ezen a szinten tehetünk. Fontos hangsúlyozni viszont, hogy társadalmunkban a gyerekvállalás ideje kezd eltolódni a magasabb életkorok felé, ami azért hátrányos, mert tudományosan bizonyított a fejlődési rendellenesség bekövetkezési esélyének növekedése az anyák életkorának előrehaladtával. Mondhatjuk ugyan, hogy az egyén ezért nem felelős ebben a rendkívül teljesítményhajszó társadalomban, azonban ez nem igaz, mindannyian hibásak vagyunk érte, mindannyiunk feladata, hogy ezt megoldjuk, mert felelősséggel tartozunk utódainkért.

Ez a kitekintés természetesen azért jöhetett létre, mert az volt a kiindulópont, hogy betegek. Ez az, ami viszont a film további nézése során megkérdőjeleződött bennem. Ténylegesen betegek? Ennek a kérdésnek a megválaszolása nem könnyű, ha egyáltalán lehetséges. Mint minden tudományban, itt is a legalapvetőbb kérdés megválaszolása a legnehezebb. Mi az a betegség? Kit hívhatunk betegnek? Ennek a definiálása sokrétű, és nagy változatosságot mutat eltérő népcsoportok köreiben. A film elején a szereplők bemutatásakor fel is merül a kérdés, hogy kinek mi a betegsége, amit a „Doki” múlt időbe téve kérdez meg a többiektől. Számomra ez azt tükrözi, hogy bár a kívülállók számára betegeknek minősülnek, egymás között szinte megszabadulnak betegségüktől, elfogadják egymás különbözőségeit. Tehát ebben az értelmezésben a betegség olyan különbség, amivel egy másik embercsoport nem rendelkezik, így számukra ez az eltérés a „normálishoz” képest azt sugallja, hogy aki ezzel rendelkezik, az beteg. Ez egy olyan terület, ahol a társadalmunk még sokat fejlődhet, és egyénileg is érzőbb emberekké válhatunk.

A továbbiakban kezdeti érzelmeim kezdtek szertefoszlani, s helyükre mások érkeztek. Megtanították nekem, hogy a betegség megnyilvánulása nagyban függ attól is, hogy mi milyennek látjuk magunkat. Itt megint hangsúlyoznám – mivel szerintem napjainkban ez egy rendkívül fontos kérdés –, hogy nem az alapján kell megítélnünk magunkat, hogy mások milyennek látnak/gondolnak minket. A közösségi média olyan összehasonlítási teret nyitott meg az emberek számára, amely hűtlenül tükrözi a valóságot. Sok ember számára talán olyan információt közölve, ami alapján „betegnek” minősíthetik magukat, s ha betegnek gondoljuk magunkat, akkor ez előbb utóbb fizikai megnyilvánulást is nyerhet. Sokszor nagyon rákoncentrálunk különbözőségeinkre, betegségeinkre és elfelejtjük bevenni az egyenletbe azt a sok pozitívumot, ami nap, mint nap övezi életeinket. De ha ezt a „szemüveget” le tudjuk vetni időnként, akkor megtapasztaljuk a szépet az életben, és olyan őszintén és boldogan tudunk élni, mint amit ezek az emberek bemutatnak a „Nemadomfel” együttes kereteiben. S itt jön a képbe az idézet második mondata, mely számomra azt jelképezi, hogy mennyi mindent tudtam tőlük megtanulni.

Bagi Vittorio

Mikor elkezdtem nézni a filmet, valami olyasmit vártam, hogy hamarosan betoppan egy „normális” szereplő, kiderül, hogy valamelyikük a testvére, először utálják egymást, majd film végére jóban lesznek. Ezzel szemben teljesen mást kaptam. Körülbelül az ötödik percben le akartam kapcsolni, hogy inkább mégsem nézem meg, de valamiért mégis maradtam, és nem bántam meg.

Első kérdésként felmerült bennem, hogy vajon ki határozza meg, egészséges vagyok-e? A környezetem vagy én? A szereplők a mi mércénkkel egyértelműen betegnek számítanak, de ők ezt egészen másképp látták, más a viszonyítási alapjuk. Valahol ők is érezték, tudták, hogy mások, elmesélték a betegségüket. Nagyon érdekes, hogy sokan múlt időben beszéltek erről („Mi volt a bajod?”).

Nehezen fogadjuk el, ha valaki nagyon különbözik tőlünk. Szeretném, ha nálam ez nem így lenne, de azért még dolgoznom kell rajta. Kellett egy kis idő, amíg el tudtam vonatkoztatni, és igazán a történetre figyelni.

Teljesen más, saját világban élnek, vannak furák dolgaik (igazából kinek nincsenek), de idővel egyre több közös vonást fedeztem fel. Valaki a csapat élére állt, a többiek hallgattak rá. Az „orvos” próbált segíteni a többieknek. Lenyűgöző az együttműködés közöttük, de mégis valakit azért mindig hátrahagytak.

Szeretnek zenélni, énekelni, táncolni, jól érezni magukat. Nagyon sajnáltam őket, amikor az első „koncert” nem jött össze. Sokat tanulhatnánk kitartásukból, küzdelmeikből. Valakinek fontos a szerelem, más pénzre vágyik. Szépek szeretnének lenni, ezért „diétázni” is hajlandóak. Megható jelenet, amikor az egyik fiú kifejezi, mennyire szerette a szüleit, gyászol. – „Bementem a vízbe, és nem vitte el a lábnyomomat a víz.” – meséli Bálint szomorúan álmát az „orvosnak”. Ők is vágnak az elfogadásra, szeretnének valami értékeset, maradandót alkotni akár a zenekarukkal, akár festéssel.

Az előző bekezdés bármelyikünket, a baráti társaságunkat is jellemezhetné. Ezek alapján tökéletesen egészséges emberekről szólt a film. Ha viszont az önálló társadalmi boldogulást nézzük, egészen más a helyzet. Mindenki közös felelőssége, hogy ne érezze magát senki fölöslegesnek, haszontalannak, legyen lehetősége célt találni életének.

A film alapján a jóllét, elfogadás jelenti az egészséget, tökéletes definíciója azonban nem létezik. Mást jelent, ha például akut influenzáról, régóta tartó cukorbetegségről, daganatos megbetegedésről, mozgásszervi vagy mentális fogyatékosságról van szó.

Szerintem a legfontosabb, hogy felismerjük, amin tudunk változtatni, azt tegyük meg, amin pedig nem, azt fogadjuk el. A film fő üzenete lehet, hogy hozzuk ki minden helyzetből, állapotból a legjobbat diagnózistól függetlenül, használjuk ki a legjobban képességeinket, a rendelkezésre álló időnket és élvezzük az életet.

Bosnyák Inez

Hosszas halogatás után, a leadási határidő előtt másfél nappal végre eljutottunk a film megnézéséig.

Az Álomturnét egy kedves csoporttársammal néztük, aki történetesen a barátom. A laptop beállítását követően, ahogy megjelent a képernyőn az éneklő Doki, számtalan érzést váltott ki belőlem. Az első képkockák meglepetését követte az első reakció: Juj, hát ő egy Downos! Ez a gondolat pedig közvetlen kiváltója volt második reakciónak, az aggodalomnak.

Hogy ezt megmagyarázzam, tudni kell, hogy tavaly egy héten keresztül táboroztattam szellemi fogyatékos gyerekeket, köztük több Down-szindrómást. Idén a barátomnak is említettem, mennyire izgalmas élmény lenne, ha csatlakozna, de ő egyelőre nem tudta elképzelni magát egy ilyen táborban.

Szóval néztük a dalolászó fiút, majd a stáblistát figyelve rá-rá sandítottam a mellettem ülőre. Tartottam tőle, hogy már az elején elmegy a kedve az egésztől. „Vajon kellemetlenül érzi magát a kicsit ketyós szereplőktől? Idegesítik a szokatlan arcok?” Ő viszont csak vigyorgott, illetve kijelentette, hogy a léggitáros srác a kedvence. Picit meghökkenve ugyan, de nyugtáztam első reakcióit. Így már én is jobban tudtam figyelni, fel is tűnt rögtön, hogy nagyon tetszik az aláfestő zene, majd elmerültem a fura színvilágban.

Doki első „anamnézis-felvételén” mosolyogtam, tetszett a vérnyomásmérős módszere. Az értekezleten pedig feltűnt valami furcsa dolog: Súlyos dolgok hangoztak el, mégis olyan természetesen és őszintén osztották meg egymással, mit tartanak betegségüknek. Meglepett az is, hogy többen említették a környezetük szerepét az állapotukkal kapcsolatban: „Down-kóros vagyok, anyukámék így neveltek fel.” Ilyen volt az orvosi műhiba taglalása is. Mindig kérdéses számomra, ők mennyit érzékelnek saját különlegességükből.

A film előrehaladtával a zenekar castingjánál ismét bizonytalanul pillantgattam a barátomra, hátha most kezd el sok lenni számára, amit lát, de továbbra is érdeklődve figyelt, sőt, az ismerős gyerekdalt és a Hajnalt velük együtt dalolászta. Itt kezdtem el tanakodni azon, valósak voltak-e eredeti aggodalmaim őt és a filmet illetően. Végiggondoltam, hogy vajon nem inkább valamilyen saját bizonytalanságomat vetítem-e ki rá. A fent említett táborozókkal később például a családom is találkozott egy színházi bemutatón, ami előtt intenzíven próbáltam felkészíteni őket, hogy mire számítsanak: Ne lepődjenek meg az extra közvetlenségen, szeretetbombákon, hirtelen, semmiből jövő kiakadásokon. Akkor is bebizonyosodott, hogy én gondoltam túl a dolgot, hamar szuperül kijöttek egymással a szüleim, a testvérem és a hozzájuk szaladó gyerekek. A film második felében a gondolataim már a saját hozzáállásom fejtegetése töltötte ki, miközben egyre tisztuló képpel a fejemben, a közös dalokat, a bőrröndrángatós ide-oda kalandozásokat is egyre jobban élveztem.

A film végére kezdett összeállni a kép. Volt valami közös a szereplőkben, a Downos táborozókban, a családomban és a barátomban, ami belőlem még gyakran hiányzik. Ez pedig a „dolgok-nem-túltanakodása”, a pillanat megélése az azt mozgató tényezőkön való fejtörés nélkül. Adott esetben a különös szituáció spontán kezelése, az aktuális betegség, fájdalmak, nehézségek elfogadása a megoldás keresésével együtt. Egyszerűen – még ha hirtelen szokatlan is az élmény – kedvenc szereplőt választani a filmből, másokkal őszintén megosztani a szubjektív kórelőzményt az értekezleten, dúdolni a kaotikusan vidám zenekarral, visszamosolyogni és átölelni a nagy elánnal érkező táborozót. Ezekkel a reakciókkal lesznek kerek a pillanatok. Ezekkel lesznek igazán „egészek”.

Az *egészség* pedig, „*egészeknek lenni*” valahogy hasonló módon alakul ki. Azt gondolom, ha definíciók mentén próbáljuk meghatározni, egészségesek vagyunk-e, lehetetlen vállalkozásba bocsátkozunk. Minden értelmezésben lesz olyan kitétel, ami az életünket felmérve nem engedni, hogy teljesen egészségesnek tudhassuk be magunkat. Ezzel szemben akármilyen diagnózis, rendellenesség vagy hiány mellett is, ha nem gubózunk be, ha az élményeinkben meg tudjuk találni a szubjektív örömeinket, egészségesnek érezhetjük magunkat.

Édes Eszter

Amikor először megkaptuk a lehetőséget, hogy megnézzük a filmet, bevallom nem sok kedvem volt hozzá. Telt, s múlt az idő, kihírdették az iskolák és egyetemek bezárását, így kerültem el Pécsről. Jött a következő levél, hogy így is megnézhetjük a filmet és a véleményünket kitolt határidővel tudjuk dokumentálni. Ekkor már több kedvem volt hozzá, és úgy voltam vele, hogy ebből még akár valami jó is kisülhet.

Ezekkel a gondolatokkal ültem le tegnap este megnézni a filmet. Nem volt szándékom közben jegyzetelni, vagy arra koncentrálni, hogy elemző jelleggel nézzem végig.

Mikor bejöttek az első képsorok nem igazán tudtam hova tenni azt a kicsit amatőr bevezetőt. Nyilvánvalóan mókás volt látni, mert amikor ez a film készült a rendezési és a vágási stílus merőben eltért a maitól.

Magam részéről már voltam sok előadáson, workshopon, ahol volt szó az érzékenyítésről és a sérült emberekről. Találkoztam, sőt dolgoztam is sérült emberekkel, így természetesen Down-szindrómásokkal is. Tisztában vagyok vele, hogy milyenek az ő testi és szellemi adottságaik, lehetőségeik. Ha 5-7 évvel ezelőtt néztem volna meg a filmet, akkor biztosan nevettem volna rajtuk, vagy furcsálltam volna a beszédüket. Mára ezek nemhogy nem zavarnek, egyenesen természetesnek érzem a velük való találkozásokat, illetve jelen esetben a róluk készült filmet. A film nézése közben azon töprengtem, hogy vajon a forgatókönyvet hogyan kapták meg, mennyit tudtak belőle megérteni. A súlyos értelmi fogyatékosoknak, hogyan magyarázzák meg a szerepüket, ha egyáltalán megmondták nekik. Nagyon érdekes felfedezés volt azonban, hogy egyes szereplőknek egészen hasonló a humora, mint nekem, így előfordult, hogy az adott szituáción, vagy elhangzott mondatokon jól tudtam mulatni. A film végén, mikor leírták, hogy kik is voltak ők, és mikor, hol léptek fel, egészen meglepődtem.

Én a filmhez úgy ültem le, hogy nem néztem utána semminek sem. Nem szeretem, amikor tudok valamit az adott dologról, mert az módosíthatja a hozzáállásomat és az elvárásaimat.

Mint már fentebb említettem, számomra nem különböznek a fogyatékkal élők semmilyen formában sem. Az egészség WHO-szerinti definícióját lehetetlennek tartom. Ugyan még ott is megemlítik, hogy a fogyatékoság nem zárja ki az egészséget, de a két kijelentés egymással nem férne meg. Első körben én is azt mondtam volna, hogy az az egészség, ha az ember nem beteg. De elkezdtem ezen tovább gondolkodni, és arra kellett jutnom, amit a Tanárnő is mondott, hogy például mi van a szemüvegesekkel? A világ java része

látásproblémákkal küzd, mégis teljes életet élnek. Ennél a pontnál kezd el bonyolódni a dolog. Meddig számít egészségesnek az ember, és mikortól mondjuk azt, hogy ő pedig már beteg? Ez a gondolkodásmód már javában átcsúszhatna a filozofálgatás határmezsgyéjére, hacsak nem kezdünk el racionálisan gondolkodni. Azt feltételezzük, hogyha egy ember egészségesnek érzi magát, akkor az is, ugyanakkor mondhatjuk azt is, hogy csak akkor beteg, ha ő így

gondolja? Nyilvánvalóan ez sem tökéletes állítás, mert például, ha ezt elfogadnánk, akkor nagyon sokan hagynák ott a munkájukat, hogy ők bizony betegnek érzik magukat, és így nem tudnak dolgozni. Ennek ellenére az előző megfogalmazásom szerintem már közelít valamennyire az igazsághoz, de nyilvánvalóan messze áll még tőle.

A filmünk megtekintése után azonban elgondolkodtatott, hogy mitől lesz akkor valaki egészséges? Hogy az elkövetkezendőkben a félreértést elkerüljem, szeretném kifejtetni ezzel kapcsolatban a véleményem, mégpedig, hogy a filmben látott személyekre nem lehet azt mondani, hogy egészségesek, de szerintem ők nagyon messze állnak a beteg ember fogalmától. Attól lesz valaki egészséges, ha nincs betegsége? Ez nem igaz, itt vannak a filmben olyan emberek, akik életét nem szívesen venné át senki. Az az ember vajon egészséges-e, aki nem tud dolgozni, illetve nem tudja eredményesen szolgálni a társadalmat? Ez egy rossz gondolkodásmód, mert ez esetben a kórházaknak, árvaházaknak, beteg, és időotthonoknak sem szabadna létezniük. Ez nyilván csak két példa, de a mondandómat talán jól összefoglalja. A filmben látott szereplők ugyan tudják, hogy van betegségük, de ettől függetlenül egy számukra teljesen normális életet élnek. Az, hogy ez az életforma, vagy életminőség más, mint a nálunk megszokott, még nem lesz egyenlő a betegséggel. Hiszen például Afrika szegényebb országaiban teljesen más életet élnek az emberek, számunkra elképzelhetetlen módon, mégsem mondjuk az összes afrikaira, hogy beteg.

Végso soron szeretném megköszönni a Tanárnőnek a lehetőséget, hogy megmutatta a filmet, és kérdéseket adott fel, hogy gondolkozzunk el rajta! Ezek olyan kérdések, amin kevesen elmélkednek, és ugyan „gondolkodásból” nem kapunk jegyet, mégis a jövőben hatalmas előnynek gondolom majd ezt a lehetőséget.

Egyed Bulcsú

A film kezdetekor teljesen más szemmel figyeltem az eseményeket. A figyelmem arra irányult, hogy „kinek mi baja lehet”, milyen nehéz lehet nekik és így tovább. Aztán jött egy fordulópon, amitől kezdve már természetesnek számítottak az eleinte furcsa dolgok, mozgás- és beszédbeli eltérések. Ezen pont után már a szereplők személyisége, karaktere került előtérbe a betegségükből adódó hátrányos helyzetük helyett. A humoros jelenetek még viccesebbé, a szomorúak még meghatóbbá váltak ezáltal. Betegek csoportjából egy összetartó baráti társasággá váltak, vagyis inkább számunkra is azzá váltak, hiszen ők így látják egymást a kezdetektől. A zenekar neve is ezt tükrözi: Nemadomfel együttes. Ezt a pozitív üzenetet nem feltétlenül csak egymásnak szánják, hanem inkább a többi ember számára, hogy ők is lássák, miket el lehet érni, ha az ember nem adja fel, és nem hagyja, hogy még ha mások úgy is gondolják, hogy ő nem képes valamire, befolyásolja, meggátolja abban, hogy igenis elérje a céljait. Ami különösen megfogott ebben a szerethető közösségben, hogy mindenki egyéniség a csoporton belül, nincsen „klikkesedés” vagy kiközösítés, hanem kedvesek és befogadóak.

Sok fogyatékkal élő ember él közöttünk, akikről gyakran elfelejtjük, hogy a maguk módján ők is hasznos tagjai a társadalomnak és fontos részei a közösségeknek. Ez a film erre is nagyon jól rámutat, hiszen több száz embert szórakoztattak a koncertjeikkel, sőt a film által még többet is. Megajándékozzák a nézőket és a hallgatóságot azzal, hogy szereplésük által betekintést nyerhetünk a hétköznapijaikba és megtapasztalhatjuk azt,

hogy az előítéleteink mennyire nem igazolódnak be velük kapcsolatban. Kívülről látva könnyű véleményeket fogalmazni, de beleképzelni magunkat a helyükbe – akármennyire is szeretnénk – többségünk nem tudja, mert nem voltunk még hasonló helyzetben, nincsenek e téren tapasztalataink. Akiknek viszont vannak hasonló élményei, óriási motivációt jelent, ha láthatják, hogy más, hozzájuk hasonló, ilyen célokat érhet el. Azt gondoljuk, hogy az egészséges embereknek nincsenek korlátai, holott az egyik legnagyobb korlát pont az, hogy nagyon sok szituációról és élethelyzetről el sem tudjuk képzelni, milyen lehet, és csak azt látjuk ezekben, hogy miben különböznek attól, amit mi *normálisnak* nevezünk. Azok is érezhetik magukat legalább olyan szabadnak és korlátlanoknak, akik bizonyos betegségekkel élnek együtt, mint egy egészséges ember. Ezzel szemben sok krónikus és veleszületett betegségben szenvedő ember – belső és külső hatásokra – azonosul a betegségével oly módon, hogy a személyiségének alapjaként kezeli a betegséget, sőt az is gyakori, hogy bár maga a beteg nem érez így, de a környezete így tekint rá, és egyik hozzáállás sem helyes. Egy betegség nem határozza meg a személyiséget, nem szabad teljes mértékben azonosulni vele, és azonosítani vele senkit. Természetesen ignorálni sem lehet, hanem megfelelő keretek között, a személyiség részeként kell kezelni, miszerint az is csak egy a sok más tulajdonság közül.

Egészségesnek lenni nem kiváltság és nem is érdem, hanem egy állapot, ami mindenki számára mást jelent. Éppen ezért nem is szabad egymásra erőltetnünk a saját egészségképünket, vagyis például egy önmagát teljesen egészségesnek érző emberre rámondani, hogy ő beteg, csak azért, mert én másképp látom. Mert az egészség nem csak a testi és lelki állapotunkról szól, nem csak ezektől függ, hanem a saját szellemi megítélésünktől is. Mindenki a maga módján törekszik arra, hogy teljes életet éljen, és ha mások segítése a célunk, akkor figyelembe kell vennünk, hogy az adott személynek és az ő egészségszemléletének megfelelően tegyük azt.

Farkas Vivien

Csak az „Álomturné” címet olvasva nem igazán tudtam elképzelni, hogy milyen jellegű alkotásra számítsak, majd mikor elindult a film és felismertem, hogy a szereplők értelmi sérültek, kifejezetten kíváncsi voltam, hogy hogy hozható majd összefüggésbe a címben szereplő szó egy otthonnal és annak lakóival.

Az első pillanatban megismerjük a film egyik kulcsfiguráját. Az ekkor már megjelenő humorosabb képsorokkal, mint például a vérnyomás mérése, – ami többször is említésre kerül a szereplők között – a néző számára világossá válik, hogy a jelenetek szó szerint való értelmezését, vagy a mi mindennapi életünknek megfelelő racionalitást kicsit félre kell tenni, és amennyire csak lehet, meg kell próbálnunk belehelyezkedni a szereplők helyzetébe, és az ő szemszögükből nézni a történéseket.

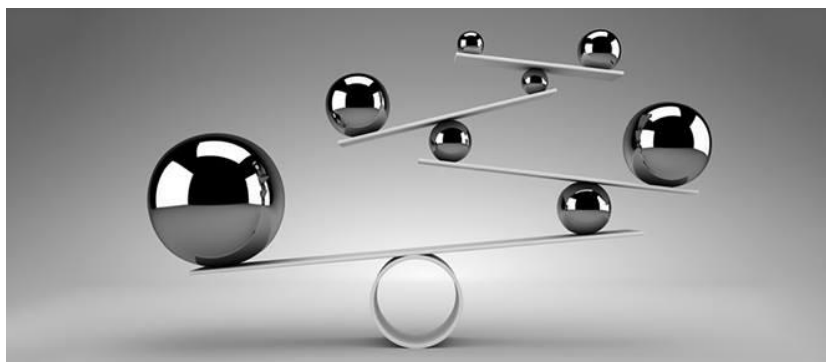
A film természetes humora és könnyedsége gyorsan feloldja a kezdeti feszültséget, amit az ember érezhet, amikor realizálja, hogy a szereplők értelmi sérült emberek, hiszen sajnos még ma is sokan idegenkednek, vagy tabuként kezelik az ő világukat. Viszont egyik jelenet, szereplő sem veszít soha a komolyságából, így a film egyetlen ponton sem válik nevetségessé.

Az egyik legjobb és legérdekesebb jelenetnek tartottam azt, mikor körbeülnek, és minden szereplő megoszt néhány mondatot önmagáról, eddigi életéről. Így lehetőséget kap a néző arra, hogy beleláthasson minden szereplő háttértörténetébe, ami számomra kifejezetten fontos momentum volt, mivel személyes tapasztalat hiányában nem volt előzetes ismeretem arról, hogy a Down-szindrómás emberek milyen okokból kerülnek ilyen otthonokba, és milyenek élik meg ottlétüket. Az itt elhangzott problémák, kis anekdoták pedig később is felbukkannak.

A történet előrehaladása során egyre inkább az a gondolat fogalmazódott meg bennem, hogy a kezdeti elvárásaimmal ellentétben, a film szereplőinek életével és problémáival tudok azonosulni. Főként az igazolta ezt bennem, mikor a zenekar megalapításának az volt a fő oka, hogy olyan rossz, hogy sosem történik semmi. Ez az érzés szerintem mindenki számára ismerős, főként most a karantén idején.

Az egyik legmeghatóbb és legszebb része a filmnek az az elfogadás és megbecsülés volt, amit a szereplők egymás felé tanúsítottak. Még akkor is, ha egyértelműen különböztek akár a sérültségük súlyosságában, vagy a zene iránti tehetségükben. Mindezek ellenére, mikor megalakult a zenekar, mindannyiuknak megadták a lehetőséget arra, hogy kivegye a részét a közös zenélésből.

Az egészség fogalmát eddig is nehezen meghatározhatónak tartottam, a filmet megnézve pedig még inkább bonyolultnak érzem azt, hogy pontosan definiálni lehessen ezt a fogalmat. Főleg nehéznek érzem annak a

határnak a meghúzását, hogy mikortól számít egy ember, vagy egy egészségi állapot egészségesnek, vagy sem. Hiszen ha mindenkire, aki nem tökéletes egészségesnek örvend, a beteg jelzõt akasztjuk, akkor nagyon kevesek lehetnének azok a szerencsések, akiket egészségesnek neveznénk. Így inkább ezt egy olyan testi és lelki állapotként jellemezném, ami időről időre változhat.

Anonim

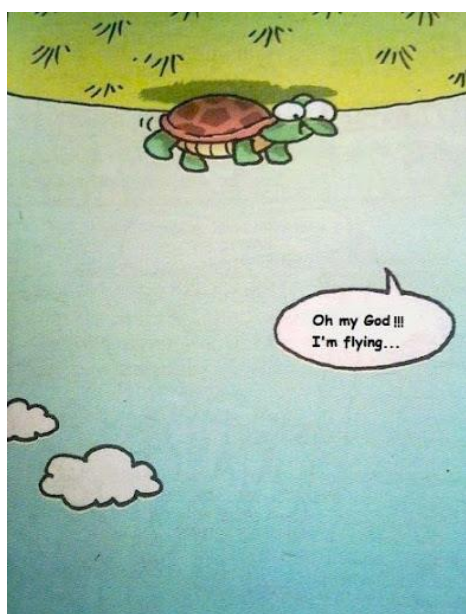
Egyszerre sajnálom a film szereplőit, sajnálom a helyzetüket, az egyszerű álmaikat, és közben legszívesebben a lehető legnagyobb távolságot tartanám köztük és köztem. Nem tudom miért. Viszont tudom, hogy nem túl humánus a hozzáállásom, és mindenképpen szeretnék rajta javítani a jövőben.

De ennek ellenére a zsigeri rossz érzéstől nem tudtam megszabadulni a film során. Még azzal együtt sem, hogy racionálisan tudtam, hogy egy kedves történetet látok, hogy a szereplők mennyire igyekeznek, hogy tesznek az álmaikért, és sikeresen megvalósítják azokat, képességeik szerint a lehető legjobban. Ez becsületre méltó, és kimondottan inspiráló téma.

De azt hiszem, még rengeteget kell dolgoznom azon, hogy a szellemi fogyatékoság láttán nyitott tudjak maradni.

És a gondolataim az egészségről: A film során végig azon gondolkoztam, hogy vajon a szereplők a saját életüket úgy élik-e meg, hogy ők betegek. A testi fogyatékoságaik – nagyrészt – nem voltak annyira súlyosak, hogy komolyan korlátozzák őket. Ugyanakkor úgy vettem észre, hogy ők többségükben tudják magukról, hogy Down-kórosak. Valamelyikük még használta is magára ezt a kifejezést, mikor megkérdezték, hogy neki milyen betegsége van.

De a film közben úgy vettem észre, hogy mikor rosszul érezték magukat, az inkább a hangulatukra vonatkozott, szomorúak voltak, maga a nyilvánvaló, és a társadalom szerint betegségnek definiált Down-szindróma nem zavarta őket a mindennapjaikban.

Szóval én arra gondoltam végül, hogy a WHO által definiált „teljes testi, mentális és szociális jóllét állapota” meghatározásból lehet, hogy a testi faktor elhagyható. Mert igen, ezeket kezeljük, ezekkel foglalkozunk elsősorban, de a beteg is csak akkor keresi fel az orvost, ha úgy gondolja magáról, hogy nincsen jól. Ha ez zavarja őt.

És nekem úgy tűnt, hogy a film szereplőinél két faktor teljesült. Az ellátásuk, lakhatásuk, ruházatuk, alapvetően a szociális tényezők mind rendben voltak náluk. És a mentális jóllét, nos, alapvetően ez egy nagyon optimista, amolyan „élet napos oldala” film volt, a szereplők gondoljai ugyanazok a mindennapi, apróceleprő problémák, szomorúságok voltak, amiket mi is megélünk a mindennapjainkban.

Úgyhogy én a film megnézése után arra jutottam, hogy egészséges az, aki egészségesnek gondolja magát. Persze ez nem egy nagyon szoros definíció, nem is nagyon pontos, de én végül ez éreztem az, amit igaznak a film közben és után.

Felföldi Luca

Mindenféle utánanézés és háttértudás nélkül álltam neki a filmnek, ami így nem is kis meglepetést okozott. Őszintén szólva, egy kicsivel komolyabb filmre számítottam, mivel egy igen súlyos kromoszomális megbetegedésről van szó, ennek ellenére kimondottan tetszett, hogy a saját kis világukban mutatták be őket.

Sokat hallani arról, hogy a Down-szindrómával élők mennyi szeretetet és törődést képesek adni, ez itt is megmutatkozott, ahogy a Doki minden „páciensének” töretlen lelkesedéssel mérte meg a vérnyomását, és foglalkozott a panaszaikkal. Nekem mégis, kiemelkedően tetszett, hogy ők is ugyanolyan mindennapi problémákkal küszködnek, mint például az unalom. Ez a nézőpont, miszerint nem a betegségük áldozataként állították be őket, hanem hétköznapi emberként, sokkal közelebb hozta számomra a szereplőket és a cselekményt is.

Ennek kapcsán merült fel bennem a kérdés, hogy az egészség vajon tényleg a betegség hiányát jelenti-e? Szerencsére jó az egészségem, sokszor mégis olyan dolgok tesznek boldogtalanná és görcsölök rajtuk, amik nem is olyan jelentős problémák. Ezzel sajnos sokan vannak így. Vegyük például azt, hogy mennyi gazdag, sikeres és egészséges ember él a Földön, akiknek mindenük megvan, mégis a kábítószerhez nyúlnak és mély depresszióba zuhannak, mert minduntalan többet akarnak. A legrosszabb esetben túl is adagolják magukat. Hány testépítő használ testképzavara kiküszöbölése miatt szteroidokat, és mégse éri el a kívánt hatást. Ezek az emberek, bár egészségesnek mondhatók, a felszín alatt mégsem azok. Ezzel szemben filmünk hősei, amint problémába ütköztek, képesek voltak megoldást találni, ami a zene volt. A szereplőválogatás után megalapították a Nemadomfel zenekart, ami sajnos nem ment zökkenőmentesen, hiszen az első fellépésük sikertelenségbe fulladt. De ez mégsem törte meg a lelkesedésüket, mert saját szórakoztatásuk céljából zenéltek.

Amikor Doki az „álomturné” keretében, a valóságban elvitte őket a régóta áhított tengerpartra, ismét közelebbinek érezhettük őket, hiszen a srácok – mint a legtöbb férfi – szemeiket a strandon napozó csinos nőknél felejtették. A turné azon része, amikor elhagyva egymást, a lépcsőkön barangoltak, számomra nem teljesen volt érthető.

Összességében egy vidám, élettel teli oldaláról ismerhettük meg az otthonban lakókat, és rájöhettünk „hétköznapi emberként”, hogy nem is különbözünk mi olyan sokban egymástól.

Fodor Adél

Szerintem ez a film vicces volt.

És most, hogy az emberek nagy részénél kivettem a biztosítékot, hozzáteszem, hogy a szó legnemesebb értelmében. Őszintén tudtam nevetni, de nem a szereplőkön, sokkal inkább Velük EGYÜTT. Természetesen volt, hogy némi sajnálat tört elő belőlem, ez egy „normális” reakció... Vagyis nem. Ha jobban belegondolok, ez olyan, mint egy tanult reflex. Kitől tanultuk? Hát a társadalomtól. Úgy szocializálódunk, hogy bárki vagy bármi, ami eltér az átlagostól – mármint attól, amit mi annak gondolunk – azt ki kell közösíteni. A sajnálat is ennek egy bizonyos formája.

Ugyanolyan érzésekkel, félelmekkel, sőt álmokkal rendelkeznek, mint mindenki. Csupán a kifejezés mód és a csomagolás más. Attól szép a világ, hogy különbözőek vagyunk. Megint erősen megfogalmazódott bennem, hogy úgy szeretnék egy olyan helyen élni, ahol természetesnek vesszük azt, ha valaki *különleges*. Két-három évesen, a játszótéren az is, aztán rejtélyes módon az évek múlásával átcsap az egész valamiféle – jobb esetben – sajnálatba. Olyan érzésem van, mintha ezt tekintve a szociális érzékenyítés valahol kisiklana félúton. Nyilván ki vagyok én, hogy pálcát törjek az emberek feje fölött? Nem is ez a célom. Csak az én álláspontom szerint, ha azt, hogy valaki például *Down-szindrómás*, a helyén tudnánk kezelni, nem készülne film erről...

És akkor Ők betegek? Kérdezd meg! A napi szóhasználatban véve igen, de szerintem ez nem ilyen egyszerű. Az egészséget a jó lelki állapot minimum annyira (ha nem jobban) meghatározza, mint a fizikai. Nem véletlenül foglalkoznak kutatók százai a pszichoszomatikus jelenség vizsgálatával. Sajnos napjainkban nagyon kiéleződött a jóllét a fizikai állapotra, pedig szerintem lehetünk még egészségesek attól függetlenül, hogy itt fáj kicsit, ott szúr stb. Ezzel ellentétben pedig érezhetjük magunkat „betegnek” pl. tökéletes vér- és vizeleteredménnyel.

Nekem mi az egészség?

Ez egy nagyon szubjektív kérdés. Szerintem ez nem egy néhány mondatban megfogalmazható dolog. Kinek mi? Jelenleg, a húszas éveim elején járva azt mondom, hogy Én akkor vagyok EGÉSZSÉGES, ha rendben vagyok önmagammal, a koncentrációm a helyén van, és a lelkem nem háborog. Ha tudok törődni a belsőmmel, dolgozni rajta és eleget pihenni. Bármilyen hülyén hangzik a mondat vége, nekem ez alapvető dolog az egészségem meglétéhez – az alvás. De igazából ez az ÉN véleményem, MOST. Nem tudom, hogy néhány év múlva ugyanez lesz-e a válaszom a kérdésre,

valószínűleg nem. Mindamellet, a jóllét eléggé relatív... Kihez/mihez képest?

Édesapámat összességében egészségesnek gondolom. Sőt, ő is annak érzi magát – igen, megkérdeztem. Nem fiatal, és már sok éve magasvérnyomása van, viszont amikor ránézek még mindig élettel teli a tekintete, a mosolya és imád élni. Kellő odafigyeléssel, de jól tartja magát. Ezzel csak arra szeretnék rávilágítani, hogy rengeteg körülmény szerepet játszhat abban, hogy adott ember éppen akkor hogyan érzi magát. Csak hogy nagyon általános dolgokat említsek, az életkor, társadalmi helyzet, magánélet nagy hatással lehet a válaszra. Ezért is gondolom azt, hogy orvosként kifejezetten körültekintőnek kell (majd) lennünk, és bármilyen nehéz is időt szakítani erre, de a hozzánk érkezőt nem csak kívül kell megvizsgálni, hanem szükséges beszélgetni vele és a szemébe nézni. Hiszen a szem a lélek tükré!

Garcia Elisabeth

Erről a filmről először a szociológia kurzuson hallottam, és kíváncsi voltam milyen lehet, így szívesen néztem meg. Nem tudtam milyen szereplők lesznek vagy mi lesz a történet, a mondanivaló, de már a film első pár percében szimpatikusnak találtam a szereplőket.

A helyszínről sokat nem tudunk meg, csak hogy többen laknak egy intézményben. Az első jelenetekben beszélgetnek arról, hogy kinek mi a „baja”? A válaszok felvetettek bennem pár gondolatot. A legtöbben Down-kórosok voltak, volt közöttük, aki mondta, hogy ő Down-kóros, de volt olyan is, aki csak azt mondta, hogy ő így született. Az én egészség-meghatározásomhoz az utóbbi válasz áll közelebb, úgy gondolom, hogy az ilyen veleszületett rendellenességek/szindrómák inkább állapotnak tekinthetők mintsem betegségnek, ugyanis a betegséget általában olyan változásnak gondoljuk, ami a normál „működésünktől” eltérő – viszont aki így születik, annak ez a normális, ezt ismerte mindig. Az egyik szereplő, Galambos Tamás, a mi a probléma kérdésre csak annyit mondott, hogy az, hogy nem történik semmi, pedig tolószékekben ült, és voltak beszédproblémái is – legalábbis ezeket láttuk külső szemlélőként. Véleményem szerint nagyon pozitív életszemléletre és gondolkodásra vall, hogy nem azzal foglalkozik, hogy milyen hátrányai vannak egy egészséges(ebb) emberhez képest, hanem várja, hogy milyen izgalmak történnek vele legközelebb.

Az intézmény lakói alapítanak egy zenekart és elmennek egy tengerparti nyaralásra is. A zenekari válogató során derült ki, hogy vannak közöttük, akiknek nagyon jó énekhangjuk van, tudnak zenélni, van, aki gyönyörűen fest. Ezeket figyelve az a benyomásom támadt néha, hogy teljesen mindennapi embereket látok, akik a barátaikkal szórakoznak, utaznak, és nem az volt mindig a benyomásom, hogy ők hátrányos helyzetűek, Down-kórosok, betegek stb.

És a fogalmazásom végére, hogy mit is jelent nekem az egészség? Szerintem egészséges az, aki annak érzi magát. Nem lehet úgy boldogan élni, hogy folyton arra koncentrálunk, mi az, ami nem jó velünk. Aki viszont pozitívan áll egy esetleg fennálló betegséghez, könnyebben viseli, könnyebben meggyógyul, és általánosságban jobb közérzete lesz, ami sokat tud segíteni nehéz helyzetekben, mind fizikai, mind mentális betegségek esetén.

Gerber Dominika Liza

Az igazat megvallva a film elindítása előtt elképzelésem sem volt, hogy milyen élményre számíthatok, illetve, hogy mivel gazdagodok majd a megtekintés során. Számomra az, hogy valaki szellemileg visszamaradott, sohasem jelentette azt, hogy úgy tekintsek rá, mint egy idegenre, kitaszítottra, vagy mintha kevesebb lenne nálam. Ez a film csak tovább erősítette bennem azt, hogy mennyire tiszta lelkek és őszinték ezek az emberek, akik ugyanúgy éreznek, mint mi. Alapvetően nekem a film hangulata egyáltalán nem volt szomorú, sőt mi több, a közismert slágerek egyrészt vidámságot vittek bele, másrészt átfogalmazódtak bennem és értelmet nyertek a dalszövegek, bár lehet csak azért, mert sokkal jobban figyeltem a szövegre és megértettem a mondanivalójukat. Egyúttal át is értékeltem mindazt, amim van, és rájöttem, hogy milyen szerencsés is vagyok, hogy elmondhatom magamról, mindenem megvan. Ez alatt pedig az egészséget és a családot értem, illetve azt, hogy van otthonom, fedél a fejem felett és ételünk. Sajnos ezt nem mindenki mondhatja el magáról, mi pedig hajlamosak vagyunk megfeledkezni ezekről az egyszerű dolgokról, hogy milyen kiváltságos helyzetben is vagyunk, ezáltal nem tudjuk értékelni az életet.

Ezek az emberek egyszerűségük létre vidámak, értékelik a pillanatot, és örülnek minden kis apróságnak, ami történik velük. Szerintem sokunk tanulhatna ebből, és formálhatná át a felfogását egy pozitívabb életszemléletté.

Ehhez a gondolathoz kapcsolódik többek között az, hogy mit jelent számomra az egészség. Sokak szerint az egészség kizárólag a helyes táplálkozást jelenti, és ebben ki is merül ennek a szónak az értelme. Ezeknek az embereknek ez egy kivitelezhetetlen életforma, mivel egyről a kettőre akarnak változtatni, és rögtön a lehetetlennel próbálkoznak, ezért nagyon hamar feladják. Pedig az egészségnek valójában nem a helyes táplálkozásról illetve a megkorlátásokról kell szólnia elsősorban, hanem ez mentális dolog. A mai világban különösen nehéz lelassítani, és egy picit önmagunkkal is törődni. Pedig pontosan ez lenne az első lépés az egészség felé. Időt szánni magunkra és arra, ami boldoggá tesz bennünket, illetve kikapcsol. Ezáltal mi is kiegyensúlyozottabbak, boldogabbak leszünk. És szerintem pontosan itt kezdődik az egészség. Ettől függetlenül valóban az életmód és a testmozgás sem mellékes, mivel van, aki pont a mozgásban leli meg a kikapcsolódást, és neki a belső, mentális egészség itt kezdődik.

Számomra az egészség a belső harmóniával kezdődik, azzal, hogy minden nap azt csinálhatom, amit szeretek, úgy kelek fel minden reggel (többek között hétfőn is), hogy pozitívan állok a naphoz. Nekem ez iszonyú nagy löketet tud adni, ezáltal sokkal produktívabb és boldogabb vagyok, és ilyenkor az sem okoz problémát, hogy besűrítsek egy kis testmozgást a napomba. Kiskorom óta sportolok, ez idő alatt versenyeztem is, tehát nekem a sport szerves részét képezte a mindennapjaimnak, ami mostanra sem változott. Mindemellett ügyelek a változatos táplálkozásra, bár talán ez az, ami a legkevésbé megy az egészséges életmód megvalósításában. Ettől függetlenül, ha a napi testmozgás megvan, már sokkal energikusabbnak és kiegyensúlyozottabbnak érzem magam.

Tehát számomra a belső egyensúly, a mozgás, illetve a táplálkozás harmóniáját jelenti maga az egészség.

Hegede Réka

Egy film sem fogott meg még ennyire, mint az Álomturné. Hiányérzet van bennem, annak a hiánya, hogy már vége lett a filmnek, és nincs folytatása, pedig én még egy óra hosszat szívesen néztem volna. Tanárnő ajánlása előtt még sosem hallottam a filmről, és úgy gondolom, hogy nem csak egy filmről beszélhetek, ez több volt annál. Az első képkockától kezdve mosolyogva fogadtam, hiszen sejtettem az alaptörténetet. Bevallom félve vágtam bele, hogy rászánom az időm, mert nem számítottam arra, hogy szórakozni fogok a film alatt, azt gondoltam, sajnálni fogom őket, és nagyon rossz kedvem lesz az amúgy is stresszes időszakban, amikor a távoktatás megkezdése és a koronavírus járvány rányomja pecsétjét az ember hangulatára. De mégis, érdekes módon egy kapaszkodót kaptam, amit eddig is éreztem tudat alatt, csak hajlamos vagyok elfelejteni a mindennapokban, mert minden nagyon fontos, állandóan rohanunk, időre teljesítünk, és ha lehetséges hiba nélkül, mindent maximálisan. Elfeledkezünk a vallásról, hogy valaki mindig ott van nekünk a legnehezebb időkben, sosem vagyunk egyedül. Társadalmi elvárás, hogy mindig jól nézzünk ki, mindenki gazdag akar lenni, még ha a másik letaposásával érjük is el (sajnos ezt látom), ugyanakkor elfelejtjük, hogy egészségesek vagyunk, megvan mindenünk. Kesergünk, mert sokat kell tanulni, mert új helyzet állt elő, és alkalmazkodnunk kell, de nem örülünk annak, amink van. Én személy szerint nagyon kedvelem a Down-szindrómás embereket. A falunkban, ahol nevelkedtem, született egy kisfiú, aki szintén Down-szindrómás, ő jutott eszembe a film alatt. Amennyi szeretetet ő adni képes, amikor felismeri az arcomat a templomban, nagy mosoly ül ki az arcára, és odajön hozzám pusztit adni, mindig boldoggá tesz. Csodálva néztem, hogy a filmben szereplők mekkora fegyelmezettséggel tűrték a felvételt, milyen szépen eljátszották a kiosztott szerepeket és milyen gyönyörűen énekeltek. Minden egyes „koncert” alatt járt a lábam és velük énekeltem. Annyira passzoltak a dalok a kis zenekarhoz, hogy könnyet csaltak a szemembe. És köszönöm a jó Istennek, hogy vannak szüleim, igaz ők már nem élnek együtt, és nagyon sok nehéz pillanat elé állít az élet emiatt, de akkor is örülök, hogy vannak nekem és felhívhatom őket. Nagyszüleimmel is szoros kapcsolatot ápolok és hál Istennek barátom szülei is nagyon támogatnak mindenben, nagyon hálás vagyok ezért. A filmet ajánlani fogom ismerőseimnek, akik a kis dolgokból is elefántot csinálnak, és nem látják meg a szépet. Példát lehet venni a filmben szereplőkről, akik minden rosszból a legjobbat hozzák ki és mosolyognak, felvidítják egymást, segítenek egymásnak.

Mindig fontos volt számomra az egészség, igyekeztem mindig a prevencióra fektetni a hangsúlyt, mert azt tapasztaltam, így nem „fájdalmas” orvossal találkozni. Örülök, hogy el tudom látni magam, hogy a két lábamon tudok járni, mobilis vagyok. Örülök, hogy mentálisan és fizikailag is egészséges vagyok. Ha egyszer orvos leszek, segíteni szeretnék azon embertársaimon, akiknek ez nem adatott meg. Nagyon érdekel az állatasszisztált terápia, hiszen imádom az állatokat, és biztos sok örömet lelnék egy-egy sikeres fejlődésben, felépülésben. Nagymamám mindig azt mondja: „Lányom, ha egészség van, akkor minden van!” És milyen igaza van, kívánom mindenkinek, hogy egészségben, szeretetben, Istent nem feledve éljen, akkor talán a világ is egy sokkal jobb helyé válik!

Anonim

Nagyon tetszett, hogy az orvos szerepét egy Down-kóros ember játszotta, hiszen átlagos szemmel nézve fogyatékosnak, értelmileg visszamaradottnak tekintenénk, mégis ő segített az otthonban lakókon. Ahogy felvette a fehér köpenyt, vérnyomást mért, - aminek az értéke mindig ugyanannyi lett persze (száz pécé négy) -, megkérdezte mi a páciens baja, bemutatta, hogy milyen egy átlagos orvosi anamnézis-felvételkor lejátszódó folyamat. A szereplő nagyon humoros karaktere derűt árasztott, megmosolyogtató volt.

Ötletes volt, az „értekezleten” végigkérdezett emberek betegségén, problémáján keresztül megismerni a értelmi és/vagy szellemi fogyatékos embereket. Könnyebben el tudtam fogadni, miután láttam önmagukról beszélni őket. Érdekes volt, hogy eltért a szubjektív betegség tudatuk attól, amit általánosságban már betegségnek neveznénk.

Már a film elején megmutatkozott, hogy külön egyéniségek vannak a csapatban, és a zenei válogató folyamán is egyre több oldalukkal ismerkedhettünk meg. Tetszett, ahogy élvezték a zenét. Kifejezték magukat általa, találtak valami elfoglaltságot, amivel már „történt valami”.

A zene egy univerzális nyelv, és úgy éreztem, hogy általa sikerült kommunikálniuk felém a boldogságukat és az életszeretetüket. Látszott az arcukon, a mozgásukon, testtartásukon, mimikájukon, hogy csak szeretnek zenélni, azt csinálják, amivel még másoknak is örömet okoznak.

Nem hallottam még erről a zenekarról korábban, de boldogsággal tölt el, hogy indult egy ilyen kezdeményezés, és segítettek ezeknek az embereknek a zenén keresztül gazdagabbá tenni az életüket.

A filmben látott emberek értelmileg visszamaradottak, illetve van közöttük olyan, aki a mozgásában is korlátozott. Egyértelműen mások segítségére szorúlnak, mégis, ha a testi, lelki, szellemi jóllét fogalmát erre a szituációra értjük, azt gondolom, hogy ez szubjektív és relatív. Boldognak, elégedettnek, vidámnak látszottak, amikor szóba került, nem tűnt számukra problémának, betegségnek a fogyatékoságuk. Nem derült ki számomra, hogy egyáltalán nincs betegségtudatuk, vagy csak elfogadták visszamaradottságukat és együtt élnek vele. Amennyiben az utóbbiról van szó, akkor egy átlagos tejallergiával összevetve, ugyanott tartunk. Tud az illető a betegségéről, de nem vallja magát betegnek, mert elfogadta a problémáját, tehát számára már nem jelent hátrányt az életében.

Ha azonban arról az oldalról közelítjük meg, hogy a társadalomban elvállalt szerepeiket mennyire tudják betölteni, akkor be kell látni, hogy ezen elvárások alapján nem egészségesek. Amikor viszont arról volt szó, hogy unatkoznak, eseménytelennek érzik az életüket, az már problémaként merült fel. Tehát ha testi egészségükre még nem is, lelki egészségükre mindenképp odafigyelnek, támogatják egymást.

Kíváncsi lennék, mit válaszolna arra a kérdésre, hogy egészségesnek érzi-e magát, egy átlagos, napi nyolc órában megterhelő munkát végző, magányos ember, összevetve azokkal a szereplőkkel, akik a színpadon boldogan zenéltek, és a strandon a lányok hátát kenték be naptejjel.

Kecskés Katalin

Az elején úgy álltam neki a feladatnak, hogy egyszerű dolgom lesz, mert mégiscsak az egészségügyben fogok dolgozni. Azt hittem, hogy találóbbnál találóbb gondolatok fognak eszembe jutni majd a fogalmazás közben. Egy kis spoiler, nem így lett.

Édesanyukám azt mondta mindig, hogy vannak olyan dolgok az életben, amiket az ember nem képes értékelni addig, amíg a tulajdonában van. Az egészség is ezek közé tartozik szerintem. Tehát, ha racionálisan közelítjük meg a fogalmakat, akkor a betegség az egészség hiánya, az egészség pedig a betegség hiánya. Viszont ezt nem lehet szerintem csak a betegség oldaláról megközelíteni, számomra ezt erősítette meg az Álomturné című film. Az egészséget sok egymásra épülő és egymást befolyásoló tényező alakítja. Nagyon egyszerű megállapítani, főleg ha valaki ért is hozzá, hogy valaki beteg-e, viszont azt hogy egészséges, azt már elég nehéz. Én például egy egyszerű náthától testileg és lelkileg is nagyon könnyen tudok a padlóra kerülni, és az ágyat nyomni. A film elején nagyon egyszerűen tudtam a szereplőkre azt mondani, hogy betegek. Többen már születésük óta vannak ebben az állapotban, és emiatt úgy véltem, hogy nem élhetnek teljes életet, és nagyon sok nehézséggel küzdenek. Ez egy hatalmas tévedés volt a részemről, hiszen lehet, hogy hozzám képest ezeknek az embereknek eléggé egyedi problémáik vannak, de ugyanolyan teljes életet, vagy akár teljesebbet élhetnek, mint bárki más. Külső szemmel nagyon egyszerű első látásra beskatulyázni őket, pedig sok embernél boldogabb, teljesebb, örömtelibb és őszintébb életet élnek a dokumentumfilm szereplői. Az 50 perc végére már csak mosolyogni tudtam, és együtt énekelni velük, úgy átragasztották rám a jókedvüket. Amikor most írom/írtam ezt a fogalmazást, nem a legjobb napom volt, nagyon fáradt és kedvtelen voltam, de bearanyozták a napomat, és nagyon sajnálnám, ha kihagytam volna ezt a lehetőséget. Végiggondolva, nem is tudom, akkor ki számít egészségesnek? Mert ha azt mondom, hogy olyan valaki, aki képes a másik ember problémájának megoldásában segíteni, akkor ők is teljesen egészségesek. Viszont ezeket leírva, ellentmondásba kerültem saját magammal. Akkor most egészségesek vagy betegek/nem egészségesek? Ha most válaszolnom kell, akkor azt mondanám is-is. Nagyon nehéz a helyükbe képzelni magam, nem mutatták ki milyen problémák gyötrik őket, és mit érezhetnek, milyen fájdalmaik vannak a betegségük miatt. El sem tudom képzelni, milyen lehet az ő életüket élni, az ő gondjaikkal küzdeni, és valamilyen szinten elszigetelve lenni a társadalomtól. Egy picit el is szégyelltem magam, végiggondolva az én mindennapi problémáimat. Amikor ez az előadás volt, még az elején az egyik csoporttársamnak megjegyeztem, hogy ebben a témában van egy tök jó animált kisfilm az egyik kedvenc íróm, Örkény novellája alapján. Nagyon örültem neki, hogy az előadás végén vetítésre került. A másik oldala pedig az a kicsattanó őszinte, gyermeki öröm és barátságos hozzáállás, amit az élet és más emberek felé mutatnak. Ez pedig egy olyan fajta egészség, amit nem egyszerű karbantartani és egyáltalán megszerezni. Amiért – be kell vallanom – egy picit irigykedtem is rájuk.

A film és saját gondolataim alapján végül arra kellett ébrednem, hogy az egészség egy nagyon összetett dolog, és nagyon sokféle egészség van. Abban is megingott a meggyőződésem, hogy feltétlen a köznyelvben ismert egészség, ami a legeslegfontosabb. Hiszen ők diagnosztizált, komoly betegséggel rendelkeznek, és mégis egy teljes vagy pontosabban boldogabb életet tudnak élni, mint az orvos által egészségesnek titulált felnőtt, aki lelkileg belerokkan a munkájába és nem tud boldogan, teljesen egészségesen élni. Végül is, akkor ki az aki teljesen egészséges, minden szempontból?

Király Gergely Donát

A „beteg” kifejezésnek számos szubjektív értelmezése létezik. Mondjuk például akkor, ha egy kedves barátunk a „fogd meg a söröm” kijelentés után megkísérel átugrani tigrisbukfencben egy hatalmas máglyát, ha egy brutális gyilkos többszöri késszúrással végez áldozatával, de abban az esetben is, ha valakinek folyik az orra, vagy rendelkezik valamiféle testi vagy szellemi fogyatékkal. Ennek ellenére az „egészséges” kifejezés alatt az emberek többsége ugyanazt az egy dolgot érti.

Az az egészségkép, ami kialakult a fejünkben egy normális, egészséges emberről, nem mindig tükrözi a valóságot, hiszen nem tudhatjuk, hogy valaki mennyire érzi boldognak magát a bőrében, boldogtalanság pedig sok esetben lehet a betegségek forrása.

Az Álomturné című film szereplői, a normálistól eltérőek, hiszen legtöbbjük Down-szindrómában szenved. Érdekes ez a kifejezés, hogy „szenved”, mert míg a film nézése közben szánakozóan néztem rájuk, és azon gondolkodtam: „Vajon mi járhat a fejükben? Mikor ránéznek egy egészséges emberre azt kívánják, bárcsak olyanok lehetnének, mint ő? Hogy ők vajon betegként gondolnak magukra, és kitörnének ebből az állapotból, hogy ha lenne rá mód?”. Viszont rá kellett jönnöm, hogy nem tűntek úgy, mint akik szenvednek.

Magát a cselekményt nem teljesen értettem, így nem is igazán élveztem a filmet, nem tudom, hogy mi volt a mondanivalója, annak mikor bolyongtak a lépcsőkön. Ettől eltekintve viszont jó volt látni, hogy mennyire boldoggá tette őket, mikor együtt zenéltek. Zenész családban nőttem fel, így tudom milyen kifejező ereje van a zenének. Ez itt is visszaköszött, hiszen még Tomi is, aki mozgássérült, tudta rázni a rumbatököket és tapsolt miközben társai zenéltek. Ez látszólag boldoggá tette. Nem feszélyezte őket, ha esetenként hamisan énekeltek, mindössze önfeledten élvezték a fellépéseket.

Nem tartom egészségesnek a Down-szindrómásokat, hiszen egy kromoszóma rendellenességről beszélünk, mégis irigylésre méltó, hogy ők betegen is sokkal jobban képesek örülni annak, amit csinálnak, mint mi „normális” emberek.

Kiss Márton Olivér

Kezdetben azt gondoltam, hogy nem okoz problémát az érzéseim megfogalmazása, mert általánosságban, ha megnézek egy filmet, akkor kicsit sablonosan, de nagyrészt mindig ugyanazok az érzések lobbannak fel bennem. A legtöbb esetben még ugyanabban a sorrendben is jönnek elő.

Viszont a film megnézése után, sőt már közben éreztem, hogy a bennem felmerülő gondolatok, érzések megfogalmazása nem lesz egyszerű feladat.

Bármilyen film nézéséről azt vallom, hogy akkor lesz élvezetes, megragadó, független a műfajtól, témától, ha abba bele tudjuk magunkat helyezni. Ez nem jelenti azt, hogy részt is kell vennünk a történetben, csak elég hogyha elképzeljük, hogy mi, mint csendes szemlélők figyeljük a történéseket, átérezzük a szereplők érzéseit, helyzeteit. Őszintén megvallva, az elején nagyon nehezen ment. Aztán utána belerázódtam, és valahogy együtt tudtam örülni, szomorkodni a szereplőkkel, ha a helyzet úgy adta. A film elején kicsit nyomasztó érzések merültek fel bennem. Ez lehet abból fakadóan, hogy egy otthonban játszódik maga a történet, de leginkább amiatt, hogy a megbeszélésen a legtöbben elég szomorúak voltak, vagy szomorú témákról beszéltek, mint például a szülők elvesztése, akiket mindannyian nagyon hiányolnak, és mindvégig nagyon ragaszkodnának hozzájuk, ha még ott lehetnének velük. Viszont ami a legjobban megütötte a fületem, amikor az egyik szereplő arról beszélt, hogy orvosi műhiba miatt lett sérült. Nem tudom miért, de ez valahogyan nagyon a szívembe markolt. Ezután a rész után jött az, hogy a zenekar megalkotásába kezdtek. Meghallgatások, tervek, álmok. Valahogy kezdett elrepülni a kezdeti nyomottság, és én is egyre inkább közelebb éreztem magam a szereplőkhöz. Látni rajtuk, hogy mekkora örömet tud okozni az, hogy együtt énekelhetnek, az, hogy álmodoznak az utazásról, hihetetlenül megragadó és szívmengető. A nagy felszabadultság közepette, azért néha visszatért a történet a szomorúbb pillanatokhoz, mint amikor az egyik szereplő a szüleiért imádkozott, vagy éppen azt az esetet is ide hoznám, amikor a másik szereplő elmaradt a többiektől és eléggé elveszetten bolyongott, lemaradva a többiektől.

Mindezek ellenére ezt a filmet olyan filmként jellemezném, ami számomra rengeteg energiát adott, valamint több olyan pillanatot is, amelyek elgondolkodtattak, kicsit elvittek egy másik világba, elfeledtették a mindennapos problémákat.

A film alapján számomra az egészség fogalma kissé más megfogalmazást nyert. Valóban azt mondhatom, hogy kissé át is értékelődött bennem sok dolog. Látva, hogy ők hogyan élnek, hogyan gondolkodnak, hogyan viszonyulnak egymáshoz, azt kell mondjam, hogy az egészség

rengeteg tényező együttese. Egészség esetében természetesen mindig azt értjük, hogy testileg, lelkileg rendben vagyunk, de a film alapján ezt még kiegészíteném pár dologgal, mint például a szeretettel, amit egymás iránt érzünk, egymás és önmagunk elfogadásával, egymás támogatásával, türelemmel, az apró dolgok miatti örömmel, az álmok megvalósítása iránti akarat, a teljesség érzésével, hiába nincs meg mindenünk, amiről azt gondolná más, hogy nélkülözhetetlen. Számomra ez az egészség.

Komlósi Kata Orsolya

Vegyes érzelmekkel álltam neki a film megnézésének, ugyanis lelkileg az ilyen a téma nagyon megérint. Mindig is szívemen viseltem a beteg és elesett személyek sorsát, talán ez az egyik ok, amiért orvos szeretnék lenni.

Viszont amikor elkezdtem a filmet nézni, egyáltalán nem a várt érzéseket váltotta ki belőlem. Olyan volt, mintha belecsöppentem volna egy teljesen más világba. Egy olyan világba, ami sokkal egyszerűbb, felesleges játszmáktól mentes. Ezek az emberek feltételek nélkül élvezik egymás társaságát, és állapotukból adódóan fittyet hánynak a társadalmi elvárásokra. A film nézése közben sokszor olyan érzésem támadt, mintha tükröt tartanának egy megfelelési kényszer mentes világnak. Olyan önfeledten játszanak, énekelnek, táncolnak, akár a gondtalan gyerekek. Az örökös civakodással, egymás ellehetetlenítésével kiöljük az önfeledt életérzést a mindennapjainkból. Az általuk felépített közösségben mindenkinek megvan a maga helye, mindenkinek megvan a saját története. Közös a szenvedélyük, mindannyian élvezik a zenét. Az általuk játszott dalokat az teszi különlegessé, hogy csak a közös zenélés élvezetéről szól. Önfeledt boldogság keríti hatalmába őket.

A látottakat követően elgondolkoztam, hogy az egészség fogalma talán nem is a feltétlen testi jóllét állapota, hanem ha úgy élhetem az életem, ahogy szeretném. Abban a hiszemben élek, hogy saját magam ura vagyok. A film kapcsán megfogalmazódott bennem a kérdés, hogy ők vajon észlelik-e, hogy másként élik az életüket, mint a többség? Ugyanis ők ugyanúgy élik meg az örömet, bánatot, családtagjaik elvesztését.

Összességében nem rázott meg a film, mert az ismeretségi körömben is van egy Down-szindrómás fiú, ezért körülbelül tudtam mire számítsak. Az azonban nagyon meglepett, hogy a filmben szereplők viselkedése pontosan olyan volt, mint az általam ismert fiúnak. Ő is nagyon életvidám, közvetlenül viselkedik mindenkiel.

Én személy szerint azt gondolom, hogy sokféleképpen lehet boldogan élni, ezért a sajnálat helyett, amit óhatatlanul kiváltanak az emberekből, az elfogadásra kellene törekedni. Tudomásul kell venni, hogy nem vagyunk egyformák és soha nem is leszünk. Ez az élet szépsége.

Kosztolánszky Hanna

A film elején inkább negatív érzések kavargtak bennem. Elsősorban mérhetetlen sajnálatot éreztem, kicsit el is érzékenyültem. Azonban ahogy haladt előre a cselekmény, egyre kevésbé éreztem magam így, elkezdtek pozitív gondolatok dominálni a fejemben, látva, hogy a film szereplői mennyire összetartó közösséget alkotnak, milyen szeretettel viszonyulnak egymáshoz. Azért hatódtam meg ennyire, mert a mindennapokban nem látok ilyet.

A környezetemben nem élnek fejlődési rendellenességgel született emberek, olyan krónikus betegségben szenvedők, akik a társadalmon belül egy elszigetelt közösség részei lennének, így elmondható, hogy a mindennapokban (egy laikus által klasszikus értelemben vett) egészséges emberekkel vagyok körülvéve, ehhez szoktam hozzá. Azonban ahogy

néztem őket, arra a következtetésre jutottam, hogy talán nem is kellene ennyire sajnálnom ezeket az embereket, hiszen nálam és a legtöbb ismerősömnél sokkal tartalmasabb életet élnek, ők is találnak módot az álmaik megvalósítására. Az élet számunkra legalapvetőbb dolgainak is őszintén tudnak örülni, nagyon tisztelik és becsülik egymást, minden körülmények között igyekeznek segíteni egymásnak.

Természetesen nem tartom elhanyagolhatónak a sok egészségügyi és szociális problémát, amivel a mindennapokban meg kell küzdeniük, de a film nézése során egyre inkább háttérbe szorult a fejemben ezeknek a jelentősége. Arra a következtetésre jutottam, hogy nem feltétlenül attól tekinthető egészségesnek egy ember, hogy nincsen semmilyen komolyabb egészségügyi gondja. Megváltozott a felfogásom, a történet végére már úgy vélekedtem erről, hogy nekik ez a természetes állapot, amiben élnek, és ezért ők ettől függetlenül egészségesnek tekinthetők, hiszen próbálják kivenni a részüket a mindennapi teendőkből, társaságba járnak, ugyanolyan emberként élnek, mint bárki más (kisebb-nagyobb nehézségekkel persze).

Emellett úgy gondolom, nagyon fontos, hogy egy ember lelkiileg is egészségesnek mondhasa magát, és véleményem szerint az átlagemberek nagyon nagy százaléka nem tartozik ebbe a kategóriába. Az a személyes tapasztalatom, hogy túlságosan befolyásolnak minket a külső ingerek, az emberek véleménye, sokszor negatív megnyilvánulásai, a társaság, amelybe járunk, és ezek sokszor lehúzzák a hangulatunkat, szorongással töltenek el minket, ezáltal romboló hatással vannak a mentális egészségünkre. Ez a közösség viszont példaértékű, hiszen mindenki teljesen egyenrangú, tagjai törődnek egymással, meghallgatják, segítik egymást, egyikük sem bántja a másikat, alkalmazkodnak egymás nehézségeihez, nem törődnek semmilyen külső tényezővel.

Mindent összevetve, szerintem ők boldogabbak, ezáltal bizonyos szempontból egészségesebbek, mint sokan közülünk, akiknek nem kell mindennap megküzdeni olyan gondokkal, mint nekik.

Kovács Laura Kitti

Álomturné. Amikor először hallottam a címet egyből egy kellemes érzés fogott el. Orvosi egyetemen ilyen címen futó filmet ajánlanak... Örülök, hogy végre nem csak a száraz anyaggal kell foglalkozni, hanem egy kicsit az emberrel magával is, mint érzésekkel, gondolatokkal bíró egésszel. Így elvetve annak a csíráját, hogy nem csak a betegség felől kell megközelíteni valakit, hanem az ember oldaláról is megéri.

Nem csak hogy megéri, hanem szinte ez az elvart. Nem hiába van az, hogyha valaki bemegy a rendelőbe, sokszor rázúdítja az orvosra minden bűját-baját, főleg, ha az idősebbekről van szó, márpedig egy előregező társadalomban élünk, nem ártana erre felkészülni. Ezért súlykolják a kommunikáció fontosságát. Muszáj a másik oldal szemszögéből is átlátni a dolgot, nem csak az elmélet szerint levezetni egy betegfogadást, mert így az információáradatban, amit a betegre zúdíthatunk, sok helyen keletkezhetnek fehér foltok.

A filmnek minden utánajárás nélkül estem neki. Se leírást, se előzetest nem néztem róla. Annyiban voltam biztos, ha már szociológia, akkor valószínűleg a társadalom valamelyik kihívásával kell, hogy foglalkozzon. A film első kockái igazolták a feltételezésem. Az utána következők pedig egyenesen egy tudatállapot-változásra készítettek. A megszokásból eredően, hogy egy filmben színészek játszanak, teljesen váratlanul ért, amikor a szereplőket bemutatták, így más perspektívába helyezve az egész alkotást.

A film elején, még a kezdeti meglepődés hatása alatt, akarva-akaratlanul is elkalandoztak a gondolataim. Elkezdtem összegyűjteni az összes emlékemet a hasonló helyzetekről, amikor a filmben bemutatott állapottal élő emberekkel találkoztam. Ez mindig másik életszakaszban történt, de szinte folyamatosan. Így volt egy kis rálátásom, hogy hogyan álltam hozzá ezekhez az emberekhez az eddigiekben. Mostanában ennek híja volt; pont jókor jött a film.

Tovább nézve a filmet, újabb észrevételek és kérdések fogalmazódtak meg bennem. Az első az volt, hogy tényleg így kell, csúnya kifejezéssel „tartani” ezeket az embereket? Vagy létre lehetne-e hozni egy olyan rendszert, ahol az átlagemberek nem érzik tehernek foglalkozni velük? Mert az tény, hogy kimerítő, és jóval többet kell velük később is foglalkozni, de nagyon sok példa van arra, hogy van, aki be tudott illeszkedni a társadalomba. Ez nyilván azt is vonzza magával, hogy az érintett családokat támogatni kell. Erre lehetne mondani, hogy „De hát a filmben is milyen jól elvoltak az otthonban.”. Az biztos, de ez egy otthon a sok közül, egy kivételes otthon. Nem valószínű, hogy mindenhol így bánnak velük. Erre tökéletes példa az idősek otthona. Van, ahol arany életük van a gondozottaknak, máshol megeshet, hogy napi szinten sanyargatják őket. Megoldás lehet-e erre a speciális nevelőszülőség, akik csak ilyen gyermekekkel foglalkoznak? Sok kérdést felvet ez a helyzet, de egyelőre nem úgy néz ki, hogy a vezetőség sok erőfeszítést tenne ezzel kapcsolatban. Ez is ránk fog hárulni az elkövetkező időkben. De az biztos, ha jó megoldást találunk ezzel az állapottal élő emberek számára, azt egy csomó más betegségre is rá lehetne vetíteni.

A másik, ami feltűnt, az Istenbe vetett hitük. A filmben a közös beszélgetések alatt többször említik a „Jóistent”. Erre kicsit kíváncsibb lennék, mert nem hiszem, hogy bármilyen egyház felé is elköteleződtek volna, ezért maga a hit a teljes tisztaságában fordulhat elő. Azért is jutott eszembe ez a gondolat, mert egyrészt régebben ismertem egy Down-kóros srácot, aki 18-19 éves volt, és nagyon erős volt benne a hivatástudat, hogy pap legyen. A másik dolog, hogy egyszer, amikor a tengeren voltunk az általános iskolás osztállyal, a szállásunk mellett egy Down-kóros csapat (ugyanúgy, mint a filmen) táborozott, és a parton, sokszor hallottam, hogy valamelyikük Istenről beszél. Érdekes volt ezt most így visszahallani.

Az állapotuk szerintem csak nekünk tűnik rosszabbnak a mienknél. Ha nem mondták volna meg nekik, hogy Down-kórosok, vajon felmerült volna-e bennük, hogy valami más? Vagy csak azon tűnődnének, hogy a többi ember miért morcos mindig? Azon, hogy mi az egészség, és mi nem, azon órákat lehet elmélázni, de az nem vezetne sehova. Az emberek saját értékrendjét egy definíció nem fogja semmiben sem megváltoztatni. A WHO szerint a fogyatékosság nem zárja ki az egészséget. Mégis abortuszokat hajtanak végre azért, mert a magzat például Down-kóros lenne. Miért ne lenne neki is hasznára, ha megtapasztalná az életet abban a formában? Vagy azoknak a szülőknek megtanulni, hogy mennyire másként is lehet és kell is foglalkozni az emberekkel, ami valószínűleg az egész világnézetüket átformálná. Itt szeretnék azzal a közhellyel élni, hogy „Az élet a legnagyobb tanító!”. De ha egyszer tényleg így van, miért pont ezt a hatalmas és csodálatos tényezőt zárnánk ki a saját életünkől, vagy mások életéből.

Lehet nem arra tartanánk, amerre.

Krutek Botond

Mindenkinek ismerős lehet az a szituáció, mikor egy értelmi vagy testi fogyatékossgal élő emberrel kerül kontaktusba, és nem tudja, hogyan kezelje a helyzetet. A filmben nem tanácsokat kapunk arra, hogy mit tegyünk, ha az utcán vagy a tömegközlekedésben találkozunk egy, a filmben bemutatotthoz hasonló személlyel, hanem teljesen más perspektívából mutatja be, amit mindenkinek látnia kellene azért, hogy megértsük mennyivel jobb emberek is ők az általunk normálisnak titulálnál.

Ahogy a film elején, talán először hallottam Down-szindrómás beteget beszélni az ő betegségéről. Egymás között is úgy kérdeznak, hogy „neked mi a bajod?”. Tudják, hogy velük valami nem stimmel, viszont úgy kezelik, mint egy közönséges náthát. Ekkor jutott eszembe, hogy mekkora csorba esik az egészségünkön, ha elkapjuk az influenzát. Valóban azt várjuk, hogy minket a nagy „betegségünk” miatt sajnáljanak, és másképp kezeljenek? Felmentsenek kötelességeink alól, és kiváltságosak legyünk? A különbség tehát a probléma nagyságában, és annak kezelésében van. Mindig van valaki, akinek a miénknél sokkal nagyobb fájdalma van, mégsem panaszkodik. Helyette megméri a vérnyomását, ami mindig 100 pécé 4, és megy tovább.

Nem hallottam még egy szót ennyiszer egy óra alatt, mint az Álomturnéban a „köszönöm”-öt. Nem is olyan nehéz ennyire hálásnak lenni egy alapvető dolog miatt? Valóban igaz a mondás, miszerint csak akkor kezdjük el értékelni a dolgokat, ha már tapasztaltuk, hogy milyen nélkülük. Ők nem tudják, milyen volt teljes értékű életet élni. Nekik nem kellett rossz tapasztalat ahhoz, hogy örüljenek annak, amijük van.

Melyikünk megy el a háziorvosához azzal a panasszal, hogy szomorú? Mikor volt az baj, ha nem történik semmi? Elgondolkodtató a kérdés, nem kellene ezekkel a gondjainkkal orvoshoz fordulni? Miért ne?! Lehet, hogy jobban figyelnénk egymásra? Lenne kivel megbeszélni a gondokat, és talán kevesebb mentális betegség lenne úrrá az embereken.

A következő pillanatban azon kaptam magam, hogy a színészek, akiknek saját magukat kell alakítaniuk, már nem is különlegesek. Mintha egy hollywoodi film szereplőit látnám a képernyőn. Mintha nem lenne semmi különös bennük. Őszinte mosolyokat láttam, elmondott érzelmeket, boldogan éneklő barátokat. Van itt egyáltalán probléma? Hát velük biztosan nem...

Nemadomfel zenekar. Látván ezt a nem mindennapi együttest, ki vagyok én, hogy egy nem sikerült vizsga után fel merjem adni az álmomat, és ne küzdjek tovább?

Hogy mi is az egészség? Mindenkinél más. Általánosságban lehet megfogalmazni alapokat, határértékeket, viszont mindenkinek más számít egészségesnek. Nekem a film után már az is egészség, ha egyenesen tudok járni és összefüggően beszélni. Ennél talán még többet is meg tudok tenni. Az egészség nagyon sok tényezőből áll össze. A gyerekeknél szokták mondani, ha már nevet egy betegség után, akkor nincs semmi baja. A mosoly jó iránymutató lehet az egészség diagnosztizálásában.

Utolsó gondolatként, mint orvostanhallgató, talán akkor leszünk majd jó doktorok, ha egy betegnek, aki arról álmodott, hogy a tengerparton nem vitte el a lábnyomát a víz, azt tudjuk mondani, hogy: „tudok rajta segíteni!”.

Kulcsár Dominik

Miután megtekintettem a filmet, még sokáig az elsötétedett monitort néztem és azon gondolkodtam, hogy mi is volt ennek a filmnek az üzenete. Az igazat megvallva, rengeteg gondolat kavargott a fejemben, aminek nem volt sem eleje sem vége.

A film központi alakja a Doki, aki bár ugyanúgy Down-szindrómás, mint az összes többi szereplő a filmben, de mégis voltak olyan tulajdonságai, amelyek olykor nekem is a közönyös orvost juttatták az eszembe.

A Doki persze nem egy „szakmai tudással megáldott” figura, de még is az egyszerű, néhol zavarba ejtő módszereivel próbálta meg a lakók problémáit orvosolni. Az otthonban élők számomra egytől egyig igazi személyiségek, akik a saját egyszerű látásmódjukkal foglalmazták meg bajaikat, hogy mire vágnak, hogyan kerültek oda. A legnehezebb része talán ez volt számomra, amikor azok az emberek, akiktől a társadalom nem is várná, mégis őszintén beszélnek vagy próbálnak nyilatkozni arról, hogy mit éreznek, hol vannak a szüleik.

Aztán jött egy „beteg” gondolatából felépített zenekar. Számomra rendkívül vicces, mégis tiszteletreméltó volt, ahogyan a saját módjukon próbáltak mindent beleadni abba, hogy zenélhessenek. Az aluljáróban történt kudarc azonban szembesített azzal, hogy a kívülállók hogyan reagáltak. Látni lehet, ahogyan az emberek elfordulnak, mintha csak szégyellnék vagy megvetnék próbálkozásait.

Végül a szomorú beteg gondolatából és egy álomból szövődött meg az álomturné, ami egyszerre rángatott a képzelet és valóság küszöbén. A zenekar továbbra is folytatta a ténykedését, ami mintha csak összekötötte, boldogsággal telítette volna meg a benne játszókat. Ami számomra még most sem derült ki, hogy miért kellett több perces jeleneteket hőseink bőrdöngővel való gyaloglásának filmezésével tölteni. Talán azt akarta a rendező ezzel kifejezni, hogy az ember mindig keresi a boldogságot vagy éppen a helyét, és pont úgy, ahogyan ők, úgy mi is folyton csak vándorlunk?

Számomra a legszebb rész az volt, amikor a zenekar koncertet adott egy hajón. Teljesen igazi koncertet, ahol az emberek nem fordultak el tőlük, ők pedig vállalva azt, hogy egyáltalán nem szokványosak, kiálltak a színpadra. Érdekes volt az is, ahogyan arról beszéltek, mire vágnak a legjobban (pénz, nők, „fiú”, utazás). Megfogalmazásaik pont olyan vágyakozóak voltak, mint bármelyik másik emberé.

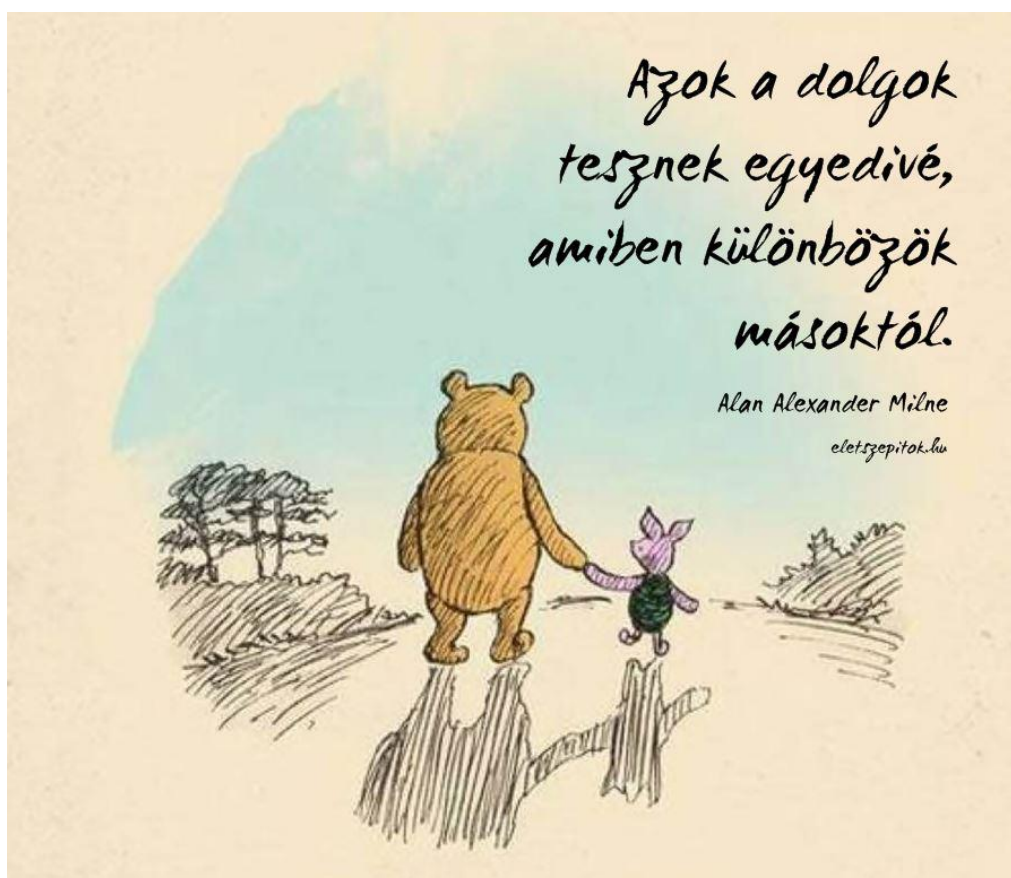
Számomra egyszerre volt humoros és elkésérítő is, ahogyan ők vélekednek a világról, és az, ahogyan a doki az Álomturnéval egy olyan közeget teremtett, ahol mindenki az lehetett, aki lenni akart.

Hogy mit jelent számomra az egészség? Ez egy nehéz kérdés, talán akkor tudom a legjobban definiálni, amikor nem vagyok az. Szerintem egészség az, amikor reggel úgy kelek fel, hogy nem fáj semmim, amikor tudom, hogy tanulhatok, és semmi sem gátol meg abban, hogy az legyek, aki lenni szeretnék. Járhatok az egyetemre, ahol jól érzem magam, olyan emberek vesznek körbe, akik szeretnek, és akikkel együtt tudok tanulni vagy dolgozni. Az, hogy van hol laknom, jó kapcsolatot ápolok a szüleimmel, van mit ennem és nem kell gyógyszereket szednem ahhoz, hogy jól érezzem magam. Ahonnan én jövök, ott az egészség az emésztéssel és a jó étvágyal függ össze. A nagyszüleim mindig azt hangsúlyozták, hogy amíg étvágy van, addig gond nincsen, ami részben igaz is, hiszen a beteg embernek sokszor nincs étvágya. Amióta városban élek, illetve egyetemista lettem, az egészségről alkotott képem is kitágult. Nem csak a testi, hanem a lelki része is egyaránt fontos az embernek. Talán a film legfontosabb mondanivalója is az volt, hogy minden csak fejben dől el, hogy a valódi egészség az, amikor a körülmények ellenére is boldog az ember.

Felmerült bennem a kérdés, hogy vajon mi számít egészségesnek a film megnézése után. Érdekes az a kérdés is, hogy a Down szindrómás egyén, mit gondol a betegségekről. Máshogyan vélekednek állapotukról, a kívülállók betegnek tartják őket, ők pedig a körülmények ellenére mégis boldogok a saját világukban.

Az egészség, mint állapot, még ha sokszor sajnos átmeneti is, felértékelődött bennem a film megnézése után. Az egészség nem csak az, hogy valaki testileg ép, ugyanis sokan szenvednek mindennek ellenére depresszióval, kilátástalansággal. A Doki egyszerű szavaival, dalolásával élve: „próbálj meg lazítani” talán rávilágít arra, hogy a körülmények ellenére még mindig az számít egészségesnek, amit mi annak gondolunk és mondunk.

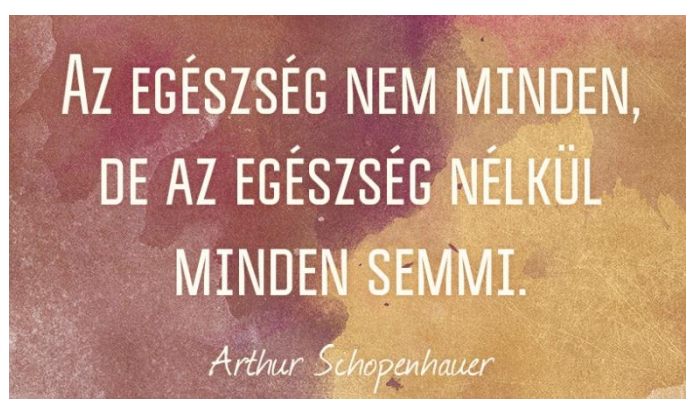
Kühár Zsófia

Az Álomturné című film számomra elsősorban azért volt tanulságos, mert úgy érzem, olyan kérdésekre kaptam választ, amik szinte észrevétlenül fogalmazódtak meg bennem a mindennapok folyamán.

Hiszen a legtöbb ember számára az értelmi sérültekkel való foglalkozás ismeretlen terep, nem tudjuk, hogyan *forduljunk* hozzájuk, ezért az egyszerűbb utat választjuk: elfordulunk *tőlük*. Hiába van meg bennünk a jó szándék, nem akarunk tapintatlanok lenni, ezért nem kérdezzük őket. Nem kérdezzük őket a betegségükről, a másságukról, így aztán az érzéseikről, mindennapjaikról sem.

Az emberek szeme arra van kielezve, hogy a különbséget vegye észre. Az, hogy a film egy teljes órát szentelt a fogyatékossgal élő társainknak, tökéletes volt arra, hogy bizonyítsa, mennyi mindenben hasonlítunk. Gondolok itt olyan alapvető dolgokra, mint a zene szeretete, a fájdalom megélése egy szerettünk elvesztése után, a vágy, hogy megvigasztaljuk a másikat, vagy akár az elmagányosodás. Utóbbi talán a mai társadalmunk legnagyobb problémája, mert a társas magány jelenségét milliók élik meg, így a vágyakozás a szeretet és egy közösséghez tartozás iránt, mindnyájunkat érint.

A film mindenképp felhívta a figyelmemet arra, hogy milyen hálával tartozom azért, hogy egészségesnek mondhatom magam. Ezt persze az ember egyébként is tudja, de a mindennapok rohanásában hajlandó elfeledkezni róla, akárcsak arról, mennyi felelősséget ró rá mindez.

Sok jót kapunk az Élettől, szorgalmat, tehetséget, ami mind kamatoztatható. Ezzel szemben az egészség egy láthatatlan ajándék, könnyű róla megfeledkezni, noha mindez nélkülözhetetlen a sikereink eléréséhez.

Leendő egészségügyi dolgozókként azonban nem hunyhatunk szemet a tény felett, hogy nagy átlagban az emberek nem érzik felelősnek magukat a saját egészségükért. Egyfajta rendszerként tekintenek rá, ami bármikor megjavítható, ennek az ellenkezőjével pedig sokszor későn szembesülnek.

Vizsgaidőszakban jómagam is ezt a tábort erősítem, a helyes táplálkozástól kezdve a testmozgáson át egészen a mentális egészségemig mindent mintegy hitelként áldozok be a sikeres vizsgák oltárán, mindennek az eredményét és negatív hatásait az egy hónap leteltével meg is érzem. Ilyenkor mentegeti magát az ember, hogy „ez most szükséges volt”, de az igazság az, hogy az egészségünk nem elég, ha „dobogós”, annak mindig az első helyen kell állnia. Nem véletlen, hogy az idősebbektől halljuk legtöbbször: mindegy mit hoz az élet, csak egészség legyen!

Igaz az orvostudomány fejlődése reménykedésre ad okot, eddig gyógyíthatatlannak vélt betegségek esetén is, de személy szerint én akkor érezném magam sikeres orvosnak, ha nem csak a gyógyítás terén, de a betegségmegelőzésben is segíteném az embertársaimat. Szeretném továbbadni azt a pozitív életszemléletet, amit én is örökölt kaptam, és erősíteni a mindünkben ott élő élni akarást, ami csakis az egészségünk tudatos megélésével és megőrzésével lehetséges!

Lenner Júlia

Számomra az Álomturné című film megtekintése – őszintén bevallom – nem volt kellemes érzés. Nem azért, mert nem jó film. Épp ellenkezőleg, nagyszerű alkotás. Azonban megnézése során ki kell lépnünk komfortzónánkból, ami nem kellemes. A film megtekintését nem javasolnám egy vasárnap esti, popcorn melletti családi mozizás keretein belül, hiszen nem hollywoodi sztárokat, hanem fogyatékkal élő embereket látunk.

Temérdek gondolat és érzés jött elő belőlem a filmet látva. Eleinte a sajnálat uralkodott el rajtam, amikor megjelentek a szereplők. Szegény emberek – gondoltam magamban – de hát tudvalevő dolog, hogy az élet nem mindenkivel egyformán kegyes. A sajnálat érzése mellett feszültség is váltam. Kezdetben talán azért, mert meglepetésként ért, hogy fogyatékkal élő emberek a szerepelnek benne. Később pedig feszülten drukkoltam azért, hogy sikerüljenek céljaik, álmaik. Szóval a feszültség mindvégig jelen volt bennem a film nézése során.

Ennek ellenére időnként megmosolyogtatott a szereplők fontoskodása, viselkedése. Például az, hogy a „Doki” minden panaszra vérnyomást mért, melynek eredménye ráadásul mindig ugyanaz lett. Ahogy telt az idő, sajnálkozás helyett inkább a céltudatosság, kitartás és akarat fogalmak jutottak eszembe. Illetve az is, hogy mi, akik nem rendelkezünk semmilyen fogyatékkal, hogyan engedhetjük meg magunknak, hogy nem vagyunk céltudatosak és kitartóak. Pedig nekünk könnyebb lenne, mint szereplőinknek.

Azt, hogy mi az egészség, szerintem nem könnyű definiálni. Talán a legtöbben úgy hiszik, hogy nem más, mint szervezetünk megfelelő biológiai működése. A látottak alapján viszont szerintem el kell különítenünk fizikai és lelki egészséget. Természetesen ezek egymással összefüggnek, legjobb, ha egyidejűleg vannak jelen. Ám lelki egészség létezhet testi és szellemi nélkül, hiszen filmünk szereplői ezt bizonyították. Annak ellenére, hogy Down-szindrómában szenvednek, célt és értelmet találtak mindennapjaiknak, s még szocializálódni is képesek voltak egymással, létrehozva egy összetartó közösséget. Elfogadták magukat úgy, ahogy vannak, mertek nagyot álmodni, aminek meg is lett az eredménye. Ezzel szemben, a fizikai egészség önmagában kevesebbet ér, hiszen, ha valakinek a lelke nem ép, folyamatosan szorong, vagy nem találja meg élete értelmét, idővel testileg is belenyomorodhat. Közhelyesen hangozhat, de nem véletlenül mondják, hogy a legtöbb dolog fejben dől el. S filmünk arra is rámutat, hogy a „fejben” szó nem azt jelenti, hogy szellemileg (hiszen szereplőink szellemi fogyatékosok), hanem azt, hogy érzések, elvont fogalmak, jellemvonások és belső tulajdonságok, mint az akaraterő, küzdőszellem, fegyelmezettség stb. A filmben megalakult zenekar elnevezése is erre utal: Nemadomfel.

Számomra nagyon tanulságos volt a film, s megtekintését ajánlanám mások számára is. Elsősorban azért, mert valós problémát tárgyal, nehéz sorsú emberek szereplésével, de nem a sajnálatkeltés eszközével él, s nem is „eufemizál”. Megtekintése valószínűleg felülírja azt, hogy mit gondoltunk korábban a fogyatékkal élő emberekről, illetve arról, hogy mi az egészség.

Lovász Zsolt

Már a film legelején nyilvánvalóvá vált, hogy nem a hagyományos nézőpontból fogja bemutatni a mentális visszamaradottsággal élők helyzetét, mint a legtöbb dokumentumfilm jellegű forrás, amivel eddig találkoztam. Az első pár jelenet, melyeken keresztül megismerjük a szereplőket, egyéniségekként mutatja be őket. Mindegyiküknek megvan a saját életszemlélete, hobbija, családi háttere. Viszont azzal is tisztában vannak, hogy valamiben különböznek a nagy átlagtól, hogy valami történt velük, ami miatt mások, és ami miatt a lakóotthonban kell élniük. A gyűlésen a doktor megkérdezi az összes jelenlévőt, hogy mi volt a betegsége, vagy mi történt vele kiskorában. A legtöbben úgy fogalmaznak, régen volt valami betegségük, ami miatt olyanok lettek amilyenek, tehát a jelenben nem tekintik magukat betegnek. Ahogy a történet haladt előre, ez nyilvánvalóvá is vált. Végig olyan pozitív, étellel teli energiát közvetítettek, hogy eszembe sem jutott, hogy „betegségben szenvedőkről” szóló filmet nézek. Akik ilyen vidám koncertet tudnak rögtönözni, táncolni, mosolyogva, teli torokból énekelni, és ezzel mosolyt csalni mások arcára is, azokra nem illik a „hátrányos helyzetű” kifejezés. Igaz hogy némileg elkülönülve élnek, és nem a hagyományos értelemben vesznek részt a hétköznapiak körforgásában, de megvan a saját kis csoportjuk társadalma, a problémáik és az álmaik. És azzal, hogy nagyközönség előtt koncerteznek, rengeteg ember életére hatással vannak. Mint minden művésznek, nekik is nehéz dolguk van, mert sosem lehet tudni, hogy milyen fogadtatásra talál az alkotásuk. A Nemadomfel együttes pedig már a nevével is üzen az összes zenésznek, művésznek, az álmodozóknak és azoknak, akik kifogytak az inspirációból.

Számomra az egészség azt jelenti, hogy a mindennapjaimban úgy nézek szembe a nehézségekkel, hogy mind fizikálisan, mind mentálisan a maximális energiát belefektetem, ami csak tőlem telik. Vagyis igyekszem, hogy egy olyan maradandó állapot (mint pl. szemüvegviselés, porckopás, cukorbetegség stb.), ami hátrányos helyzetnek is felfogható, a legkevésbé befolyásolja a mindennapjaimat, alkalmazkodni tudjak hozzá. Hogyha csak az eddigi tanulmányainkból indulunk ki, akkor az egészség az az állapot lenne, amikor minden egyes szervrendszerünk tökéletesen működik. De azt is tudjuk, hogy ilyen a tankönyveken kívüli életben nem létezik. Úgy gondolom, hogy ennél a mentális összetevő sokkal jobban meghatározza, hogy mikor érezzük magunkat egészségesnek. Nézzük például a Nemadomfel együttest: többüknek van mozgásproblémája, nehézsége a beszéddel, de a maguk módján ki tudják fejezni az érzéseiket. Élik az életüket, dolgoznak, közösségi életet élnek, barátkoznak, szórakoznak, segítenek egymásnak. Ezért a szervezet integritásánál fontosabb tényező, hogy hogyan tudjuk kezelni a felmerülő „funkcióváltozásokat” és a legtöbbet javítani rajta, akár egyedül, akár segítséggel. Ha röviden kéne összefoglalnom az egészségszemléletem lényegét, az az lenne, hogy az egészség döntés is és nem csak egy állapot.

Mócher Judit

A film kezdetén nem igazán értettem, hogy mi a történet célja, és fogalmam sem volt, hogy hogyan lehetett ebből díjnyertes alkotást készíteni. Kezdetben talán úgy érezheti a néző, hogy egy unalmas cselekményt kap, viszont ezen könnyen sikerül túllépni. Ezzel én is így voltam, számomra a film hangulatának és őszinteségének volt köszönhető, hogy teljesen át tudtam érezni az egészet. Van valami könnyedség benne, ami az egész történetet áthatja. Teljesen természetes, nem erőltetett, és talán ettől lesz az egész olyan hatásos. Egy egyszerű történetet kapunk, ami különleges emberek, különleges világába kalauzolja el a nézőt, és még ha első pillantásra teljesen másnak is tűnnek, mint mi, hamar rájöhethetünk, hogy vágyaik megegyeznek a hétköznapi emberek törekvéseivel.

Ők is szeretnék kiszabadulni a szürke hétköznapi fogságából, szeretnék szeretni és szeretve lenni, illetve a boldogságot keresik, ki így, ki úgy, de ki merik mondani, amit gondolnak, nem szégyellik felvállalni önmagukat. Számomra a film legmeghatározóbb pillanata az volt, amikor az egyik szereplő a „Dokinak” panaszolta el, hogy nem boldog. Vajon hányan mernék, nemcsak másoknak, hanem egyáltalán saját magunk számára is bevallani, hogy nem vagyunk boldogok... A film véleményem szerint arra is tanít, hogy szabaduljunk meg a másokkal szembeni előítéleteinktől, és egy kicsit próbáljuk meg a saját értékrendünket is átgondolni. Tökéletesen bizonyítja, hogy érdemes nyitott szemmel járnunk a világban, és figyelni a környezetünkben lévőkre is, mert sokat tanulhatunk másoktól.

És hogy számomra ezek alapján mit jelent az egészség? Elsősorban harmóniát. Békét. Talán azt, amikor úgy érzem, hogy minden testi és lelki erőforrásom rendelkezésemre áll ahhoz, hogy haladjak álmaim megvalósítása felé, amikor a lehető legközelebb érzem saját magamat önmagamhoz, és mindemellett még elegendő energiát érzek ahhoz is, hogy a környezetemben lévő emberek felé is nyitott legyek. Az egészséghez hozzátartozik, hogy el tudom fogadni saját magamat, úgy ahogy vagyok, és nem izgulok azon, hogy mit gondolnak rólam mások, mert tudom, hogy a jelenlegi helyzetem teljesen mértékben megfelel számomra.

Nehéz meghatározni egy olyan definíciót az egészséggel kapcsolatban, ami teljes mértékben megállja a helyét és általánosan is elfogadott lenne. Talán nem is lehet ezt megtenni, mivel nagy valószínűséggel mindenki számára mást jelent. Inkább az a fontos, hogy szánjunk elég időt arra, hogy átgondoljuk, saját magunk mit értünk alatta. Nem könnyű feladat, hogy az ember fel tudja ismerni, és legyen is elég bátorsága ahhoz, hogy ki tudja zárni azokat az ingereket, amik testi, lelki harmóniáját veszélyeztetik, de ha ez sikerül, talán akkor állíthatja igazán, hogy megtalálta azt, amit keresett.

Anonim

Nehéz az érzelmeimről írnom egy ilyen komoly téma kapcsán, mivel azok rendkívül változatosak. Gyermekkoromban átéltem egy rossz élményt egy szellemileg fogyatékos fiúval, aki az incidens során megharapta az arcomat. Azóta a film megnézéséig félelemmel gondoltam a hasonló emberekre, ezért is vettem rá magamat nehezen a film megnézésére.

Az érzelmeim jelentősen megváltoztak. Ledöbbsentett milyen különleges személyiségük van, véleményük és szemléletmódjuk. Érzelmeket sokkal határozottabban fejezik ki, hiszen nem görcsölnek azon, hogy mit gondol majd a reakciójukról a társadalom. Kíváncsi lennék, hogy ha koncertet szeretnék szervezni hány évfolyamtársam merné felvállalni a hangját egy meghallgatáson. Félünk mások véleményétől, kritikájától, ítéletétől. Ők sokkal bátrabbak, mint mi.

Mit jelent az egészség a film megnézése után? Legalább olyan nehéz kérdés, mint az első. Nyilván meg kell különböztetnünk szellemi és testi egészséget. A kérdés az, hogy járhat-e az egyik a másik nélkül.

Mit jelent szellemileg egészségesnek lenni? A szellemileg fogyatékos emberek jelentős hátránnyal indulnak születésük pillanatában, a filmben szereplő emberek mégis folyamatosan fejlődnek, próbálják élvezni az életet és mindent megtesznek az egészséges élet elérésére. Ezzel szemben sok társadalmunkban élő ember köszöni szépen, jól van, úgy ahogy van, nem tesz semmit szellemi és érzelmi fejlődésének vagy megőrzésének érdekében. Unalmunkban kitalált betegségek miatt rohangálunk szakrendelésre, mikor a filmben szereplő emberek a gyűlés során gyógyulnak nevezik magukat. Ki az egészséges? Aki tesz az egészségéért, vagy aki hagyja, hogy az élet elszaladjon mellette. Természetesen azt is meg kell említeni, hogy sok szellemileg sérült ember testi hátrányokkal is küzd, ezért a társadalmunk szerint „normális” élet sajnos sokszor lehetetlen nekik. Úgy gondolom, hogy lenne olyan munka a társadalmunkban, ami teljesen alkalmas lenne arra, hogy akár fejlődési rendellenességekkel született emberek is elvégezhetik, ehhez viszont az kéne, hogy azok az emberek, akik most ilyen munkákat végeznek, akarjanak többet. Akarják fejleszteni, képezni magukat megerősítések árán is. Ha ez így történne, akkor sok magát most alkalmatlannak érző ember is teljes, egészséges tagja tudna lenni társadalmunknak. Mind különbözőek vagyunk, mindenki másban jó, viszont véleményem szerint megfelelő szorgalommal és kitartással mindenki elérheti a célját. Sajnos a film szereplői jelentős hátránnyal indulnak, hiszen mindenki betegnek hiszi őket már az első pillanattól kezdve, ahogy én is tettem. Az én kérdésem az, hogy az a beteg, aki maximálisan belead mindent, testi és szellemi adottságainak megfelelően, vagy az, aki az adottságaira hagyatkozva nem is próbálkozik?

Niki Ágota Veronika

A film megnézése kapcsán több gondolat is megfogalmazódott bennem. Ki számít egészségesnek és ki betegnek? A filmben szereplők, egyértelműen betegként vannak titulálva, ám ha a dolgok mélyére nézünk, észrevehetjük, hogy a betegség mindenkinek más, illetve különböző kontextusban szintén más és más. Ők egészségügyileg valóban betegek, hiszen fogyatékkal élők, Down-kórosak, pszichés problémákkal küzdenek. Ezek csak bizonyos kórképek, azonban ők még élhetnek teljes életet, az állapotukhoz képest lehetnek egészségesek és boldogok is. Erre a kettőre szeretnék kitérni a későbbiekben.

Az „orvos” is beteg, viszont nem rendelkezik akkora hiányossággal, mint a többiek. Neki is megvannak a hibái, hiszen például a kirándulás során nem figyel a többiekre. Véleményem szerint nem azért nem figyel, mert nem akar, hanem inkább, mert nem tud. Ő a lélek orvosa. Minden problémát programokkal, élményekkel szeretne megoldani. Hiszem, hogy a betegek gyógyulásához hozzátartozik a lelki gyógyulás is. (Nem kételkedem a gyógyszeres egészségügyi kezelésben, de mindenki volt már beteg és tudja, hogy nem csak valami fáj, rossz a közérzete stb., hanem emellett kedvetlen is. Nem hiába tartja a mondás: ép testben, ép lélek.)

A film elején a beszélgetéskor sokan szomorúak, magukba vannak roskadva, ami a film végére eltűnik. Számomra a tolókcis férfinél történik a legnagyobb változás, sokkal boldogabb lesz. Ő az, akin a legjobban látszik az öröm. Először is különítsük el egymástól az örömet és a boldogságot. Az öröm inkább egy pillanatnyi, esetleg kissé hosszabb idejű érzés, kedélyállapot. A boldogság egy soktényezős szituáció, amelyet rendkívül sok minden kiválthat, de mindenképpen hosszabb távú lelki állapot, érzélem.

Kinek mi a boldogság? A válasz: mindenkinek más. Vagy mégis mindenkinek ugyanaz, vagy legalábbis hasonló, csak nem tudunk róla? A boldogság egy több lábon álló érzélem, amelyhez mindenkinek több apróbb-nagyobb tényezőre van szüksége. Nekem a család, az álomhoz vezető út végigjárása (tanulás), az egészség, az életkörülmények jelentik a boldogságot.

Az egészségnek – mint tudjuk – többféle megfogalmazása is létezik, azonban ezt én egy teljesen szubjektív állapotként fogom fel. Az egészség számomra az, ha jó a közérzetem, nyugodt vagyok, a kapcsolataim rendben vannak, nem gyötör a lelkiismeretem, és persze, ha egészségügyileg is rendben vagyok. A hit, a bizalom nagyon sokat tud segíteni a betegség kialakulásának megakadályozásában, amelyhez hozzájárulhatnak a jó emberi kapcsolatok.

Az egészség, mint közhely: „Nem vagyok beteg.” „Nem fáj semmim.” Ám ha jobban átgondoljuk, és mélyebbre nézünk, sokat számít a lelki állapot. Ha valaki nem érzi teljesnek magát lélekben, az előbb megbetegszik. (Tényleges orvosi értelemben vett betegség.)

Szeretném egy példán szemléltetni azt, amire valójában gondolok. Vajon, hogyha a lelket gondozzuk, az kihat a testre is? Egy idős nőt kezelnek már hosszabb ideje egy krónikus betegséggel. A hölgy hetente kezelésre jár, így az osztályon már mindenki ismeri. Ha megjelenik, vannak orvosok, akik szóba állnak, kicsit beszélgetnek vele, így ő partnerként áll a gyógyulásához és a gyógyításához. Hogyan is jön ez ide? A nénit rövid kórházi kezelés után hazaengedik. A szépkorú hölgy így együtt lehet a családjával, eljárhat templomba és a korábban megszokott mindennapjai folytatódhatnak, annyi változtatással, hogy együtt kell élnie a betegségével. De lelkileg rendben van, hiszen a családjával lehet, eljárhat templomba. Tehát a lelke egészséges, hisz a gyógyulásában és az orvosok szaktudásában. Persze nem minden páciensnél ilyen „egyszerű” a helyzet, hiszen vannak, akik sajnos hosszú kórházi kezelést igényelnek, így a kórház válik az elsődleges otthonukká. Ilyenkor viszont a „beteg” lelki állapot nem tud „segíteni” sem a gyógyulásban, sem a gyógyításban.

Miért is említettem az orvosokat? Azért, mert orvostanhallgatóként, szeretnék olyan orvossá válni, aki nem csak a testi betegséget kezeli. Aki nem csak a jóllét hiányát kutatja, hanem kicsit a lelkekbe is belenéz. Olykor nagyon fontos tud lenni a beteg számára egy jól irányzott kérdés, amely a lelkére is hatással van.

Hivatásomnak tartom: a betegeknek visszaadni azt, amit a betegségük elvett tőlük!

Nith Balázs

Az Álomturné című filmet nézve különböző érzések fogalmazódtak meg bennem. A film elején az értekezletet, illetve az orvosi vizsgálatokat figyelve nagyon szokatlanul és furán éreztem magam. Idegennek és tőlem távol állónak tűntek az ott látottak és hallottak. A film szereplői nem teljesen az általam megszokott módon kommunikáltak egymással, ezért kissé kényelmetlen volt számomra a szituáció. Nem mindig volt teljesen világos számomra, hogy éppen mi történik. A helyzetet némileg feloldotta és közelebb hozta néhány szereplő jó humora. Az orvos gondoskodó magatartása egyfajta szeretetet, nyugalmat és békét árasztott felém is.

A zenekar megalapítását követően a film szereplőivel együtt én is jókedvre derültem, és énekeltem velük együtt a filmben elhangzó slágereket. Jólesett nézni a zenekar megalakulását, hiszen valami új dologba vágtak bele, hogy egy kicsit kitörjenek a szürke hétköznapiakból. A tengerparti kirándulás során szabadságot éreztem. A film végére fokozatosan feloldódtam, és szinte teljesen magával ragadott a jó hangulat.

Az előzőekben arra próbáltam rávilágítani, hogy a filmben történt események alapvetően határozták meg a különböző érzéseimet. Talán elmondható, hogy a film nézése során mindig hasonlóan éreztem magam, mint a filmben szereplők. Összességében a pozitív érzések domináltak bennem, így egy jó élmény volt a film.

Az egészség definiálására már nagyon sokan kísérletet tettek. Mivel az egészség nagyon összetett fogalom, ezért természetesen nagyon pontos megfogalmazást rendkívül nehezen, vagy talán nem is tudunk adni. A filmet megnézve egy kicsit átértékelődött bennem az egészség jelentése.

A filmben számomra a legtanulságosabb és legmaradandóbb jelenet az volt, amikor az értekezleten az „orvos” megkéri a többieket, hogy mondják el, mi is volt a betegségük. Az egyik szereplő azt feleli, hogy ő Down-kórosként született, majd valaki közbeszól, utalva arra, hogy nem ez volt a kérdés. A filmben az emberek többsége Down-kóros volt, így nekik teljesen természetes volt ez az állapot, hiszen ők így élik meg a mindennapokat. Nekik ez a normális. Amikor betegségről beszéltek, akkor általában olyan hétköznapi problémákat említettek, mint a mandulagyulladás, járvány vagy hasmenés.

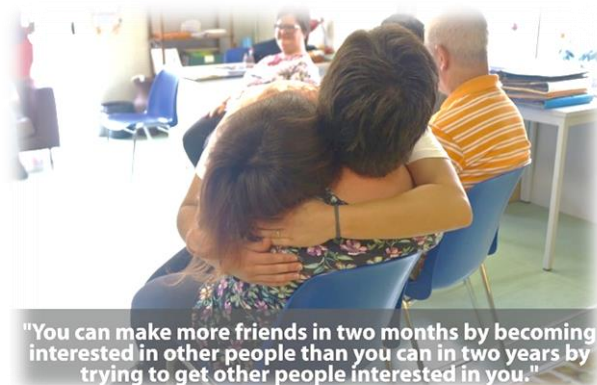
Mivel a Down-kór egy veleszületett rendellenesség, amely esetében a sejtekben kromoszómatöbblet mutatható ki, ezért hajlamos voltam én is ezt az állapotot egyből a betegség, illetve a nem egészséges kategóriába sorolni. Viszont a filmben azok a páciensek, akik orvoshoz fordultak, nem a Down-kór miatt panaszkodtak. Majd a páciens meghallgatása után az orvos is csak az alacsony vérnyomást diagnosztizálta. Miután az orvos helyrehozta a vérnyomásukat, már nem érezték magukat betegnek, és ugyanúgy éltek az életüket, mint bárki más.

Mindezeket figyelembe véve az egészség számomra egy olyan állapotot jelent, amikor jól érezzük magunkat a bőrünkben. Nem észlelünk szokatlan dolgot szervezetünk működésében, amely esetleg valamilyen funkció zavarát, illetve kiesését okozhatja. Ezáltal egészségesen képesek vagyunk saját magunkhoz képest jól teljesíteni, és a mindennapos tevékenységeinket megfelelő minőségben elvégezni.

Pammer Dániel

Be kell vallanom, meglehetősen tájékozatlanul kezdtem megnézni a filmet, még a címet sem olvastam el lejátszás előtt. Elkezdődött a film, bekészülve tollal, papírral, szemüvegben néztem, hogy majd jól jegyzetelek közben, aztán elküldöm a beszámolómat. Az első pár képkocka után fel is adtam ezt a tuti tervemet, és hirtelen rengeteg gondolat, emlék kezdett cikázni a fejemben. Egyből honvágyam lett Olaszországba, ahol az elmúlt egy évet töltöttem. Közép-Olaszországban egy Norcia nevű településen dolgoztam európai önkéntesként. Azért kellettünk oda mi önkéntesek, mert 2016-ban egy hatalmas földrengés rázta meg a régiót, több falu teljesen elpusztult, köztük Norcia nagy része is. A lakosság azóta is konténerekben lakik, éppúgy ahogy mi is laktunk, a helyekkel egy konténerben.

Én olyan szerencsés voltam, hogy pont abban a csodás utcafronti konténerben volt a szállásom, ahova a fogyatékkal élők napközije is „száműzve” lett, miután a földrengésben megsemmisült a korábbi épületük. Nekünk, önkénteseknek sokféle feladatunk volt: lehetett választani, hogy kinek mi lesz a fő tevékenysége az adott hétre, és e szerint dolgoztuk végig a heteket. Mivel én tudok olaszul, engem beosztottak a fogyatékosokhoz, ugyanis a velük foglalkozó szociális munkások közül senki nem beszélt angolul. Így történt, hogy hosszú hónapokra beragyogták a hétköznapijaimat a kis tündérek. Nagyon széles skálán mozgott az ő fogyatékoságuk. Voltak köztük Down-kórosok, nagyon súlyos, beszélni sem tudó autisták, egyéb szellemi fogyatékosok, illetve többféle mentális-degeneratív betegség kombinációjával élők. Értük ment reggel egy kisbusz, összeszedett mindenkit; volt, aki a családjával él, mások otthonban laknak s eljöttek a konténerünkbe, elfoglalták a csoportszobájukat és elkezdődtek számukra a foglalkozások. Mindig szigorú napirend szerint éltek, hiszen az állandóság jelentett számukra mindent. Reggeli torna, aztán a napi feladatok kiosztása: reggeli előkészítése, kávéfőzés, ebéd kiosztása. Ezután mindig kreatív programokat tartottunk nekik, kézműveskedéssel, zenehallgatással, kifestők, ügyességi fejlesztőjátékok használatával.

Gyakran tanultunk mondókákat, mesét olvastunk nekik. A feladat semmiképp sem volt egyszerű, hiszen volt, aki vak, volt aki nagyfokú halláskárosodást szenvedett – emiatt alig hallott –, és olyanok is akadtak, akik nem tudtak mozogni vagy beszélni. Mindenben segítségre és állandó felügyeletre szorultak. Mikor alkalom adódott rá, elmentünk velük sétálni a levegőre, vagy a reggelit a falu egyik bájában fogyasztottuk el. Eleinte azt gondoltam, hogy ez a munka túl nehéz. Lelkileg megterhelő volt látni például minden nap a Down-kóros Sabrinát, aki egyik percben puszilgatott, majd levetette magát a földre és sírva fakadt, vagy 10 percnél tovább mesét nézni Valerióval a beszéd-

és cselekvésképtelen autista fiúval, de akár felidézhetem legkedvesebb barátaimat, a szellemi fogyatékos, halláskárosult ikerlányaimat, akiket még az olaszoknak is külön kihívás volt megérteni, nemhogy nekem. Általuk egy új, csodálatos világba nyertem betekintést. Minden nap úgy keltem fel, hogy ma vajon mit fogunk hajtogatni a vak Paolóval, vagy milyen színű pulóverben jönnek a lányok, hogy megpróbálják összeöltözni velük, hiszen ez mindig örömet okozott nekik. Folyton simogattak, puszilgattak, mindig a figyelmemet akarták, és állandóan megdicsérték. Nagyon hálásak voltak még a legapróbb dolgokért is, és végtelenül örültek neki, mikor megszothatták velem a bajaikat.

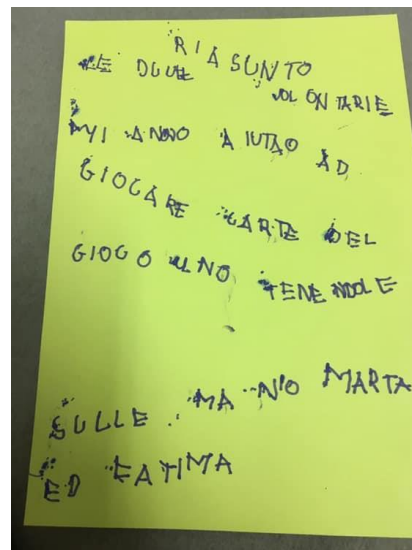

Az ő világuk sokban hasonlít a miénkhez. Ugyanúgy szeretnek szépen öltözni, körmöt lakkozni, hajat fonni, ugyanúgy szerelmesek, vagy éppen szomorúak, mint mi, csak náluk ezek az érzelmek sokkal könnyebben és hevesebben manifesztálódnak. Feltétel nélkül szerették egymást, és rögtön elfogadtak engem is. Valahányszor rájuk gondolok, könnycseppek szöknek a szemembe, mert annyi mindent adtak nekem. Akkor is könnyezni kezdtem, amikor láttam, hogy ők hogyan segítenek egymásnak. Egymást mindig támogatták, segítették, mindenki tudta a szerepét ebben a közösségben. Örökké hálás leszek nekik, amiért megtanítottak

toleránsnak lenni, amiért annyi versikét tanultam tőlük, és legfőképp felnyitották a szememet, hogy milyen hálásnak kell lennem azért, hogy én el tudom látni magamat és egészséges vagyok.

A filmben a legnagyobb párhuzam az volt az én történetemmel, amikor elmentek a tengerhez. A mi csapatunk is elment a tengerhez két hétre, és úgy viselkedtek, mintha kicserélték volna őket, volt, akinek még a gyógyszereit se kellett szednie. Rengeteget változott az élethez való viszonyom, és életre szóló leckét kaptam tőlük.

Ezt Paolo írta nekünk, nekem és egy litván önkéntesnek Martának. Paolo egy vak férfi volt a csoportból, és segítettünk neki UNO-zni (kártyajáték). Felirat: Összegzés, A két önkéntes segített nekem kártyázáskor Márta és Fatima tartották az UNO kártyákat a kezemben.

Petruska Fatima

Mielőtt elkezdtem volna nézni a filmet, semmit nem tudtam arról, hogy miről szól, vagy, hogy egyáltalán mire számítsak. Mindjárt az elején egyértelművé vált, hogy szellemileg visszamaradott emberekről fog szólni, és ahogy teltek a percek, egyre inkább csak arra tudtam gondolni, hogy ez egy nagyon kényes téma lesz. Tudtam, hogy a szüleimet még úgy nevelték, hogy a fogyatékos emberekre ránézni se szabad, lényegében levegőnek kell őket nézni, és a film nagyon jól visszaadja, hogy ez elég nagy butaság.

Már az első 20 percben nagyon sokfajta érzés volt bennem. Sajnáltam őket, közben többször elmosolyodtam, sőt nevettem is egyes jeleneteknél. Például, amikor a Down-szindrómás fiú orvost játszik, és kikérdezi az ott ülő embereket, és olyan oda nem illő válaszokat ad, hogy arra senki nem számítana. Ahogy haladt előre a film, sokszor nagyon elkalandoztam és gondolkodtam azon, hogy milyen is lehet nekik az élet, és mások hogyan viszonyulnak hozzájuk. Ők is boldogok akartak lenni, mint mindenki más. Csak azért, mert szellemileg visszamaradottak, még nem jelenti azt, hogy ki lehet őket nevetni, és az is felháborító, hogy sok ember akár emberszámba se veszi őket. Igaz, hogy ők speciális bánásmódot igényelnek, de velük is meg lehet találni a közös nyelvet. Eszembe jutottak még az autisták. Velük is nagyon egyedi módon kell bánni, de attól még ugyanolyan emberek, mint mi. Nagyon sokuk kitűnően teljesít akár a művészetben, gondolok itt például a festésre, vagy akár a tanulásban, de lehet ez igazából akármi.

Hogy mit is jelent az egészség? Van rá definíció, de szerintem annál azért több van ebben. Lehet élni teljes életet, úgy hogy valaki Down-szindrómás, autista, vagy más betegsége van. A „betegség” szót használtam, tudom, így ez azt jelenti, hogy ők nem egészségesek, de mégis lehetséges a teljes élet. Ez nem olyan betegség, mint például amit a koronavírus okoz (csak, hogy aktuális legyek), vagy valamilyen baktérium, hanem ők szimplán egy kicsit egyszerűbbek. Természetesen itt is különböző szintek vannak, hogy ki mennyire sérült, és minél jobban, annál

nehezebb teljes életet élni. Ezért is tartom nagyon jónak, és tisztelem azokat, akik segítenek az ilyen embereken, törődnek velük, és általuk ezek az emberek boldogabbak lehetnek.

A film is jól szemléltette, hogy ők nem vágnak olyan nagy dolgokra. Látszott rajtuk, hogy nekik a világot jelenti az, hogy zenélhettek és az tetsszen az embereknek. A végén is látszott rajtuk a boldogság, amikor az egészséges emberekkel táncolhattak.

Végezetül én örülök, hogy feljött ez a téma, mivel sose gondolkoztam még el ennyire az ő életükön, hogy milyen lehet így az ember mindennapja, hogyan is állnak hozzájuk mások. A film is szórakoztató volt. Elő tudta hozni az érzelmeket, sőt még szállóigét is alkotott (100pécé4).

Rígler Kálmán

Nagy reményekkel indítottam el a filmet, ugyanis úgy gondoltam sokat tesz majd hozzá szociális képességeim fejlődéséhez, a fogyatékkal élők életének megismeréséhez. Bár a fent említett témákban is hasznomra vált az Álomturné megtekintése, a legtöbbet mégis magamról tanultam. Kétségek gyötörték, hogy rögtön a film megtekintése után, felzaklatott állapotban írjam-e le beszámolóm vagy várják vele egy estét és „tisztá fejfel” fogalmazzam meg véleményem, ám úgy gondolom a legtisztább, legőszintébb gondolataim most tudom papírra vetni, így végül az előbbit választottam.

A film kezdetén sokként ért a felismerés, hogy ez a film eltér az eddig általam látott, hasonló témákban készülttől, hiszen itt nem egy fogyatékkal élő ember társadalomba való integrálódását próbálják bemutatni. Éppen ellenkezőleg: maga a néző érzi magát kívülállónak. Ez furcsán hangozhat, és nagyon meglepődnék, ha sokan egyetértene nekem ebben, ám bennem mégis ez a gondolat motoszkált végig. Ezzel együtt a film megmutatott egy nagyon fontos, néha már közhelyként hangoztatott igazságot, melyet a süketekre, némákra előszeretettel használunk, ám a szellemi fogyatékkal élőkéről soha nem beszélünk hasonló kontextusban. Értem ezalatt azt, hogy a süketek és némák nem fogyatékkal élők, csupán egy másik, számukra érthető „idegen nyelven” beszélnek. Külföldi ismerőseinket sem nézzük ki, nem szorítjuk őket a társadalom periferiájára, miért tesszük ugyanezt az értelmi fogyatékosokkal? Hiszen az ő valóságuk, életük más, mint a miénk, de ez nem jelenti azt, hogy kevésbé értékesek lennének. Erre a problémára reflektálva, rögtön a film elején, a csoportos beszélgetés során elhangzott egy nagyon fontos és nagyon igaz mondat, mely szerint „Köszönöm, hogy mindenki szóhoz jutott.” Hiszen olyan ritkán esik ez meg velük, hogy hallathatják a hangjukat.

Ezen a ponton szeretnék áttérni a film pozitívumára, amelyből meglátásom szerint a hétköznapiakban is sokat meríthetünk, ez pedig a művészet, a zene ereje. Szépen keretbe zárta a történetet és a filmet, pontosan úgy, ahogy teszi életünkkel is. Nem válogat, nem tesz különbséget egészséges, beteg, nemi és faji hovatartozás szerint. Mindenkinek jár, megnyugvást ad, hiszen zenélünk, énekelünk, táncolunk, ha boldogok, vagy ha épp szomorúak vagyunk, és ilyenkor mind egynek érezhetjük magunkat, hiszen egy közös célért dolgozunk. Lehetővé tette a filmben megmutatott emberek számára, hogy hallathassák hangjukat.

A film elején megdöbbenésként ért a kívülállóság érzése, majd ez az érzés szépen lassan indulatosságba torkollott, melyet sokáig nem tudtam hova tenni, és ezen a kérdésen gondolkozom azóta is, ám véleményem szerint a saját védekezési mechanizmusom a rossz ellen (illetve az erre való rádöbbenés) az, ami feszültté tett. Hiszen milyenek vagyunk mi, emberek? (Legalábbis az esetek egy nagyon nagy százalékában.) Szeretünk inkább a szépre, a jóra figyelni, a kellemetlent pedig elkerülni, hiszen az úgyis csak másokkal történik. Bevallom, ezt a technikát magam is gyakran alkalmazom, így ez a film igen hamar kibillentett az álomvilágból, és éppen ez a komfortzónából való kikökkentés gerjesztett bennem feszültséget.

Bevallom ez a felismerés megrémisztett. Csak eljátszottam a gondolattal, mi lenne, ha velem történt volna hasonló eset (például egy orvosi műhiba a születésem közben, esetleg veleszületett fogyatékoság). És ekkor döbben rá az ember, hogy milyen szerencsés is valójában, és kissé el is szégyelli magát. Hiszen mi siránkozunk egy-egy vizsga előtt, az előttünk álló feladatot teljesíthetetlennek érezzük, és egy rosszul sikerült nap, vizsga után az egész világot hibáztatjuk, ahelyett hogy magunkra néznénk és rádöbbennénk: milyen szerencsések vagyunk, hogy erre a vizsgára tanulhatunk, hogy ilyen jellegűek és méretűek a problémáink.

Bár az eredeti filmre vonatkozó elvárásaimtól végül nagyon messze kerültem, mégis hasznosnak érzem, hogy megnéztem és újra rádöbbsentem, mekkora áldás, hogy ezt az életet élhetem, hogy az életem egy valódi álomturné.

Schram Flóra

Az életem – elmondások alapján – úgy kezdődött, hogy az ultrahang vizsgálaton azt mondták édesanyámnak, hogy egy halott magzat lapul a hasában. Ez voltam én. Utána 6 és fél évvel később megszületett a húgom, akinek pedig azt jóstolták, hogy soha életében mozogni és beszélni sem fog tudni. Akkoriban, mikor mindez történt, nem fogtam fel, mit is jelent ez. Csak az lebegett előttem, hogy kistestvért szeretnék. Meg is kaptam. Mind a ketten egészségesek vagyunk, amiért hálás vagyok mindenkinek, aki ebben segített.

Amikor ezt a történetet édesanyám elmesélte, először nem hittem el, utána itt az orvosin sok mindent megtanultam a fejlődéstől és arról, hogy mi, miért és úgy alakul ki, ahogy.

Kisgyerekként, emlékszem az számított egészségnek, hogy játszhattam, a barátaimmal lehettem az óvodában, otthon pedig a szüleimmel és a testvéremmel. Hétvégekre a nagyszülőkkel mehettünk kirándulni, együtt töltöttünk rengeteg minőségi időt. Manapság ez kicsit átértékelődött. Persze nagyrészt megmaradt, csak az óvodát egyetemre cseréltem, illetve a nagyszülőkkel már nem kirándulunk annyit, de igyekszünk sok időt velük tölteni.

Az egészség mind fizikai, mind lelki, ez alkot egy komplexet a testben, tehát ezeknek a teljessége adhatja. Véleményem szerint ezt mindenki maga érzi, hogy a saját testében mennyire teljesedik ki. A testünkön/testünkben bármi változás történik, azt próbálja jelezni felénk. Ilyenkor érezhetjük, hogy betegek vagyunk, valami nincs rendben. Ez már szerintem egy olyan állapot, amikor az egészségünk megrendül. Ellene lehet tenni és kell is. Védenünk kell saját magunkat, és vele együtt az egészségünket is. Ezt tehetjük pihenéssel, sportolással, egyéni hobbik űzésével. Itt lehet visszatérni arra, hogy mindenkinek mást jelent az egészség és annak megtartása. Ha esetleg önállóan nem sikerül, akkor számos ember azzal foglalkozik, hogy mindezt segítse, a gyógyulásban részt vegyen.

Személy szerint heti 3-4 alkalommal sportolok, próbálok aludni amennyit csak a tanulás enged. Ha otthon vagyok, akkor igyekszem a lehető legtöbbet a családommal lenni és általuk feltöltődni. Én így érzem jól magam, teljesnek és egészségesnek.

Sajnos a mai világban az életünket mindig máséhoz hasonlítjuk, ami ronthat a saját egészségünkről alkotott véleményünkön. Ez a film is azt mutatta meg nekem, hogy az értelmi fogyatékosokkal élő emberek is képesek saját maguk elfogadására és a teljes életre. Ők is ugyanúgy élnek az életüket ebben a világban, ahogyan mi is. Neheztelt szerepük van, hiszen az emberek nem elfogadóak egy másik emberrel szemben, főleg, ha az a másik ember valamilyen értelmi fogyatékos. Volt szerencsém olyan osztályba járni általános iskolában, ahol egy autista fiú volt velünk, illetve egy olyan faluban lakom, ahol egy értelmi fogyatékos otthon üzemel. Mindezek miatt is, úgy gondolom, hogy arra lettem nevelve, hogy legyek elfogadó és minden esetben támogató. Nem csak én, hanem az összes osztálytársam is. Nekünk sikerült is, de például egy osztálykirándulás alkalmával szembesültünk vele, hogy sok ember nem ilyen. Volt egy jelenet a filmben is, amikor az utcán zenéltek, táncoltak, a járókelő emberek pedig csodálkozva nézték őket, holott ők csak zenéltek, táncoltak. Hiszen boldognak, teljesnek és egészségesnek érezték magukat.

Úgy gondolom, hogy az egészségnek ez a legfontosabb „feladata”, hogy az ember boldognak, teljesnek érezhesse saját magát a saját testében.

Elgondolkodtató volt számomra, hogy ezeknek az embereknek az életében mekkora jelentősége van a társas kapcsolatoknak, mennyire sokat jelent számukra, ha nem közeledünk előítéletekkel feléjük. Természetesen, másként kell kezelni őket, hiszen nem képesek ellátni magukat a hétköznapi életben, de a sajátos jegyeik és érzéseik nagyon értékes emberré teszik őket, még ha nem is a hétköznapi módon fejezik ki a gondolataikat és máshogy kell közeledni feléjük, hogy megértsük egymást.

Nagyon izgalmas, ahogy feltárnak a közönség számára a szereplők mélyen, az álmaikban elrejtett vágyai. Ezáltal is láthatóvá válik, hogy ők is mély, emberi érzésekkel rendelkeznek, megvannak azok a kívánságok, kis apróságok, amelyek egyedivé teszik őket, de mégis olyanná, mint bármelyikünk.

A saját hétköznapi életünk számára is példaértékű lehet, ahogy odafigyelnek egymásra, meghallgatják egymást és a lehetőségeikhez mértén segítenek egymásnak. Ezt jelképezte számomra a film elején, amikor összeültek egy körben, és mindenki elmesélhette, ami nyomasztja, mi okoz számára fájdalmat, amiben támogatásra van szüksége társaitól.

A film során nagyon megérintett az a jelenet, ahol a Norbi az elhunyt szüleit szólítja meg. Igazán csodálatos az a mélyből fakadó szeretet és hála, amellyel szavakba foglalja az érzéseit azok iránt, akiket már többé sosem láthat.

Egy másik jelenet, amikor Zoli az elhagyatottságról beszél, szintén nagyon elgondolkodtató volt, hiszen ez a jelenség a fogyatékkal élők körében talán még jelentősebb, hiszen a társadalom gyakran kirekesztően viszonyul hozzájuk.

Ahogy az a filmben is látható, az egészség, illetve a betegség fogalma mindenki számára mást jelent. Ennek oka lehet, hogy különböző egyének különböző módon érzékelik a fájdalmat, kellemetlenséget, és ezáltal eltérő reakciót is vált ki belőlük az adott helyzet. A szereplőkre a társadalom gyakran fenntartásokkal, „betegként” tekint, ahogy azt lehetett is látni az első fellépéseiknél. Számukra azonban a helyzetük teljesen természetes, nem érzik magukat másnak, szeretnének a közösség teljes jogú tagjai lenni mindenféle megkülönböztetések nélkül.

Számomra az egészség egy összetett fogalom, amely magába foglalja mind a testi, mind a lelki jóllétet. Ennek a legfőbb eleme, hogy az ember ne érezzen fájdalmat, kellemetlenséget, ne érezze állandó veszélyben az életét. Emellett az élete egyensúlyban legyen, és igyekezzen azt fenntartani. Hasra át valamiféle, a kiegyensúlyozottság megtartását segítő nyugalom, de eközben rendelkezzen azzal a hajtóerővel, ami a mindennapokon átsegíti, és az esetleges problémák megoldását lehetővé teszi. Mindemellett a társas kapcsolatok létrehozásának és ápolásának képessége is komoly jelentőséggel bír az emberi egészség fenntartásában, azok is befolyásolják a betegségről és egészségről alkotott összképet.

Sölétormos Luca

Amikor elkezdtem nézni az Álomturné című filmet, hamar nyilvánvalóvá vált számomra, hogy ezt már láttam valahol.

Az orvosi egyetem előtt éltem a lehetőséggel, és elvégeztem egy OKJ-s ápolói képzést. A gyakorlatok során rengeteg olyan emberrel találkoztam, akiket bár nem találtam egészségesnek bizonyos szindrómák miatt, rá kellett jönnöm, hogy ők is annyira teljes értékű emberek akárcsak én, sőt...

Nagyban „szélesítette világomat” a velük való munka.

Ezen tapasztalataim előtt azt gondoltam, hogy az érintett személyek a súlyos lemaradásaik miatt nem nevezhetők egyenértékű embereknek olyanokkal szemben, mint én.

Hamar rá kellett jönnöm azonban, hogy nekik így is „teljes a világ”.

A gyakorlataim során egy Down-szindrómás fiúval többször is tudtam foglalkozni, el tudtam vele beszélgetni. Megértettem, hogy ő ugyanolyan embernek érzi magát, mint én, csak „rá sokkal többen figyelnek”. Nem érez fájdalmat, nem érzi, hogy beteg lenne.

A film újra rávilágított ezekre a tapasztalatokra. Arra, hogy attól, hogy ők másabbak, még nem érnek kevesebbet, vagy nem feltétlenül kell őket betegnek tekintenem.

Mindezek mellett még mindig furcsán kezelhető ez a téma, ugyanis a szüleinktől azt a nevelést kaptuk, hogy még csak ránézni sem szabad egy „ilyen emberre”. Most már sokat változott és változik ez a folyamat, de úgy érzem, még mindig vannak akadályok, amit nem fogunk teljesen kiküszöbölni az individualitás miatt. Arra gondolok ezzel kapcsolatban, hogy személy szerint én sosem tudom, hogy egy érintett emberrel szemben, hogyan kezdjek el viselkedni. Ugyanis vannak, akik úgy érzik, hogy nem szeretik a megkülönböztetést és bátran nézzünk rájuk, kerüljünk interakcióba, mások viszont bámulásnak, zaklatásnak érzik ezt, „csak azért, mert ők mások”. Ezért általában megfigyelem az illetőt, hogy vajon ő milyen kategóriájú ember lehet az én kis rendszeremben, és ha olyannak ítélem, akkor kezdeményezek, ha pedig a másik típusba tartozónak érzem, akkor várok, hogy ő kezdeményezzen.

Fontosnak tartom a nevelést ebben a témában, már egészen fiatal korban, az általános iskolában. Ha fiatalon megértjük ennek a lényegét, akkor nem kerülhetünk kínos szituációba. ☐

A film egyes részein nagyon jókat nevettem, szerintem nagyon viccesek voltak a „szereplők” – jó értelemben. Biztosan nagyon vidám napokat lehet velük eltölteni. Másrészről pedig sokszor nagyon megható jeleneteket láttam, például a szülők elvesztése miatti szomorúságukat, vagy az idős Marika meghatódottságait, elérékenyüléseit.

Összességében szórakoztató- és oktatófilmnek is ajánlanám mindenkinek.

Ui.: Száz pécé négy ☐

Alapvetően egy vidám, optimista, mély érzésű embernek tartom magam, éppen ezért hajlamos vagyok a legapróbb szomorú dolgokon is fennakadni (s ezzel elrontani a kedvem akár napokra, elmélázni rajtuk, vagy épp „mély depresszióba” zuhanni). Mások sorsát, nyomorúságát képes vagyok túlságosan magamra venni és saját ügyemként kezelni, pedig 10-ből 9-szer, szinte biztos, hogy nem tudok rajta változtatni. Lehet, ez az egyik indíttatás, amiért orvosira jelentkeztem.

Mikor elkezdtem a filmet, az első 5 perc után tudtam, hogy biztosan el fogok érzékenyülni, könnyek nélkül nem fogom tudni végignézni. Mégis sikerült. 1,5 évvel ezelőtt nem ment volna. Tehát megerősödtem, keményebb lettem mióta egyetemre járok? Sírás helyett inkább az járt a fejemben, hogy sajnálom ezeket az embereket, mert nem egészségesek. Milyen rossz lehet nekik, hogy nem élhetnek teljes életet, nem élhetik át azt a fajta szabadságot, mint ami nekem megadatott. Szabadság? Végtelenül relatív fogalom.

Mikor elkezdtem az egyetemet, rajongtam az emberi testért, az ismeretlen Univerzumért, ami bennünk lakozik, alig vártam, hogy tanulhassak róla. Nos, ez a varázs azóta jócskán alább hagyott. Miért? Mert a sok tudás (?), Jó Tanács (?), vizsgatapasztalat, amit azóta a fejünkbe égettek, elvett valamiféle tudatlanságot, naivitást, felhőtlen boldogságot, szabadságot. Rajongtam valamiért, amit egyáltalán nem ismertem. Most, hogy nagyjából ismerem és tudom mi vár még rám, nem tudom már olyan felhőtlen élvezettel tenni a dolgom, élvezni az életet és azt, amibe belefogtam. Szabadságot kaptam, de cserébe el is vettem tőlem valamit, egy másik fajta szabadságot.

A filmben szereplőktől a gyermeki tudatlanságot, naivitást és az ezzel járó boldogságot irigylem. A szellemi korlátozottságukból fakad, hogy nem kell tovább tanulniuk, nem kell feltétlenül oly módon érvényesülniük az életben, mint majd nekem kell. „Nem gondolkoznak állandóan”, nem agyalnak folyton valami megoldhatatlan, megmagyarázhatatlan hülyeségen. Nem stresszelnek azon, hogy tanulni kell, mert 7 hét és anatómia szigorlat, nem aggódnak azon, hogy mikor lesz idejük saját magukat megismerni, igaz barátokat szerezni, akik tényleg érdeklődnek a másik iránt, és nem csak a közös egyetemi témák kötik össze őket.

Nem tartják magukat az atyaúristennek (mint sok ember), emiatt nem is szapulják egymást, nem nézik le a másikat, inkább felkarolják, támogatják. Embertársaikban elsősorban a jó tulajdonságokat veszik észre, nem a rosszakat nagyítják fel. Nem törődnek ilyenekkel. Csak élnek, teljes tudatosság nélkül.

A felnőtté válás, a felelősségtudat, a saját magunk képzése, okítása teljesen megváltoztatja az embert. A 1,5 év alatt annyit változtam (változtattak rajtam), hogy magam is rácsodálkoztam. „Mert maguk majd orvosok lesznek!” „Mert ha bejön a beteg, nem lesz 5 perce, hogy gondolkozzon, nem lesz 5 perce, hogy kinyissa az anatómia atlaszt, bár sose fogják maguktól megkérdezni, de nem lesz 5 perce (soha)!” „És persze ha nem tudja felírni a karnitin-acil-transzferáz I reakciót szerkezeti képletekkel, magából úgyse lesz jó orvos!” – és hasonló mondatok lenyűgöző hatékonysággal nyomják el az ember gyermeki énjét, lelkesedését, kitartását, önbizalmát. Tényleg ez a cél? Az ilyen orvosok nevelése a cél? Kiegettet, életunt, 20-24 éves fiatalok? Nem csoda, hogy a kedves szereplők hogyan jelenítették meg az orvost magát. Tényleg csak ennyit látnak a munkánkból? Vérnyomást mérünk, megkérdezzük fáj-e valahol, mi a panasz? Esetleg felírunk egy gyógyszert, és mindennemű magyarázat nélkül arra utasítjuk a páciens, hogy szedje élete végéig. Nyilván ezek a tényezők szerves részét képezik a munkánknak, de vajon elég ennyi? Nem kellene más formában is foglalkozni a beteggel? Valószínűleg kellene. De hogyan, ha mi is betegek vagyunk? Egy kiegettet, szorongással teli, stresszben nevelkedett orvos bizony ennyit fog tenni.

Szerintem egészséges ember nem létezik, ez egy ideál, egy terv, amit mindenki igyekszik megvalósítani, de csak ritkán sikerül. Minden embernek megvan a maga baja, olyan, amiről tud, és olyan is, amit nem vall be magának. A testi-, lelki-, mentális egészséget, ami a cél lenne, nagyon nehéz elérni. Léteznek ugyan periódusok, mikor az ember egészséges és teljes harmóniában van önmagával, ilyen például a kevésbé stresszes hétvégék, a nyári szünet, karácsony. Szemeszter közben nem tudom, hogy szoktam-e egészséges lenni. Nem jellemző.

Summázva, remélem én nem olyan orvos leszek, mint amelyet a filmben megtestesítenek, hanem egy sokkal komplexebb személyiség, aki betegeit tekintve az egészséges ember eléréséért küzd. Továbbá remélem (ha ezt a félét túléltem), a preklínium/klinikum felüldülés lesz több szempontból is, különben hamar el fogom felejteni, miért választottam ezt a hivatást.

Szaniszló Eszter

A filmből pár részletet 1-2 évvel ezelőtt valamilyen órám keretében már láttam, szóval nem minden jelenet ért új benyomásként. Mikor először néztem meg a filmet, az a pár jelenet, amit láttam, számomra nem volt túl jó élmény, mivel nem láttam a film második felét, illetve a teljes filmet, nem tudtam teljesen értelmezni. Akkor, és annak köszönhetően is (lehet, hogy több ember is érez hasonlóan, viszont én csak a saját érzéseimről tudok nyilatkozni) van bennem valamilyen szintű félelemérzet a Down-szindrómás, szellemileg sérült, beteg emberektől, mivel nem tudom kiszámítani a reakcióikat egy-egy tetre, mondatra, ingerre, ami őket éri. Mindezek miatt, egészen mostanáig nem vettem rá magamat a film végignézésére, mivel korábban próbáltam magamat kissé elhatárolni az ilyen témákat bemutató filmek megtekintésétől, valamint hasonló problémákkal küzdő emberekkel sem szerettem találkozni, mivel rossz érzéseket váltottak ki belőlem. Azonban a tavaly nyári gyakorlataim során találkoztam szellemi betegségekkel is küzdő emberekkel, és rájöttem, hogy teljes mértékben szerethetőek, ők is szeretetre vágynak és csak nagyon kevesen agresszívak közülük. Csodálkozva néztem, hogy a számunkra teljesen megszokott dolgokat is mennyire tudják élvezni, például a tengerpartra eljutást, ahol kisgyerekekhez hasonló módon annyira izgultak már a megelőző napokban, hogy aludni sem tudtak. Örültem, hogy végignéztem a filmet, és láthattam milyen boldogok, amikor közösen zenélhettek, illetve, hogy a film forgatása következtében sokuk álma valóra válhatott és elutazhattak a városukból egészen egy tengerpartig. Elszomorított azonban, hogy teljesen egészséges életet is élhetett volna az a szereplő, aki műhiba következtében került hátrányos helyzetbe. Hihetetlen belegondolni abba, hogy alapvetően lehet az az orvos egy teljesen jó szakember, akinek csak rossz napja volt, vagy aznap éppen már a sokadik műtétjét végezte, és egy rossz döntésének, hibájának ilyen szintű és súlyú következménye lehet. Hogy egy egészséges ember életét nyomorította meg, és egyszer hosszú idő múlva, de mi – most még csak hallgatók – is kerülhetünk majd ilyen szituációkba, ahol egy döntésen fog múlni egy vagy akár több ember sorsa.

A látottakat, hallottakat követően számomra sokat nem változott az egészség fogalma, pusztán megerősített abban, ahogy eddig is gondolkodtam, vélekedtem róla. Szerintem az egészség nem csak abban rejlik, hogy valaki beteg-e vagy sem. Nyilvánvalóan ez nagymértékben befolyásolja, de nagyon fontos, hogy az emberek testileg-lelkileg összhangban legyenek magukkal, elfogadják magukat olyannak, amilyenek születtek és amilyen adottságokkal rendelkeznek, valamint, hogy a körülményekhez képest boldogok legyenek, boldogan tudják élni az életüket. Véleményem szerint, aki betegségben nem szenved, de pl. testalkatát, adottságait nem tudja magában elfogadni, folyamatosan máshoz hasonlítja magát, illetve nem látja saját értékeit, semmivel sem „egészségesebb” egy olyan személynél, aki boldogan éli a kis életet és elfogadta saját magát, sorsát annak ellenére, hogy Down-szindrómásként született, és sosem lehet olyan élete, mint egy „átlagos, hétköznapi” embernek.

Szántó Henrietta

Egy végtelenül pozitív filmélmény. Nem csak tartalmilag, érzelmileg, de még az operatóri munka is nagyon igényes volt. Őszintén nem tudtam mire számítsak a film elindításánál, de végig figyelemmel kísérve a látottakat, hallottakat, mosolyogtam meg ezeket az értékes embereket. Mert félretéve minden egészség-betegség fogalmat és sztereotípiát, az fogalmazódott meg bennem a film végére, hogy az ember életében, mindent félretéve, a boldogság keresése-megtalálása a legfontosabb. És én ezt a gondolatot láttam végigvezetve a képsorokon.

Az otthon lakói/a film szereplők/együttes tagok mind tisztában voltak saját betegségükkel, helyzetükkel és olyan őszintén, elfogadóan beszéltek róla, mintha ez lenne a természetes. De nekik ez is a természetes. És a valódi problémák, amikkel „orvoshoz fordultak”, mint az unalom, szomorúság, magány, mindenki életében jelen vannak. És itt gondolkodik el az ember azon, hogy valóban mi az egészség? Testi-lelki épség és szociális jóllét, illetve a betegség hiánya? Ez így együtt nagyon sok kritérium. Én inkább azt a kérdést tenném fel, hogy ki érzi betegnek magát bármely előbb említett fogalmak hiányában vagy meglétében. Véleményem szerint, egy szubjektív egészségkép teljesen másként világít rá az egyébként negatívumként feltüntetett és társadalmilag elfogadott tényekre. Jó volt látni a különböző értelmi fogyatékosokban „szenvedő” „betegeket”, akik olyan pozitívan álltak hozzá a dolgokhoz, és tele voltak hittel. Ez az egyik kulcsfogalom talán a látottakban. Hihetetlen mennyi mindent képes adni valakinek a hit.

Illetve, ha már betegségről van szó, elkerülhetetlennek érzem megemlíteni a zene fontosságát és erejét. A zene a film elejétől a végéig jelen volt, szerves részeként ezeknek az embereknek az életében, boldogságot és hitet adva nekik. Számomra az egyik legmeghatóbb jelenet a film végén, a különböző sorsú, származású emberek között látni, ahogyan felszabadulva, örömteli arccal álltak ki koncertet adni egy aluljáróban. Elgondolkodva néztem, hogy ezek a végtelenül életvidám, pozitív lelkek betegek? Vajon ezt ők is úgy gondolták abban a pillanatban?

Még egy gondolat ragadta meg a figyelmem a látottak során. Elgondolkodtatott a fontossági sorrend, amit az ember magának állít fel a „teljes élet” fogalmának teljesüléseképpen. A szereplők egyedüli szomorúbb, negatívabb hangvételű megszólásai mind az „itt hagyatott”, illetve „hiányoztok” szavakkal voltak tömve, nem a betegséggel, az abból származó hátrányokkal, elégedetlenséggel, hanem csupán a szeretet hiányával, amit abban a pillanatban szeretteikre gondolva éreztek.

És valószínűnek tartom, hogy a kulcs a boldogsághoz, ezáltal az egészséghez, mind a szeretetben rejlik, amit az élettől nagyon sokféle módon kaphatunk meg.

Szanyi Dorottya

Nekem nagyon tetszett a film, különleges volt a téma is, amellyel foglalkozott. Érdekes volt a hangulata, nekem főleg az elején kicsit komikusnak tűnt, olyan volt, mintha nem venné magát komolyan, viszonylag groteszk kép tárult elénk. Igazából nekem azért tűnt ilyennek, mert a téma nagyon súlyos és nehezen emészthető, de mégis úgy mutatták be, mint valami vígjátékot.

Elkezdődött a történet, megismertük a szereplőket, és így sokkal jobban átértéztük a helyzetüket. Nekem annál a résznél, amikor az értekezlet volt, például az jutott eszembe, hogy mennyire jól megvannak egymással, hogy mennyire türelmesek, milyen kedvesen viselkednek a másikkal. Ez azért is volt érdekes, mert lehet, hogy olyan környezetben, ahol egészséges emberek vannak, nem így bánnának velük akarva-akaratlanul, itt viszont mindenki hasonló helyzetben volt, meg is értették egymást. Ami még ezzel kapcsolatban érdekes volt, hogy ki milyen okkal került oda, mennyire vegyes volt a fogyatékoságuk súlyossága. Én igazából nem annyira tudtam őket sajnálni, mert talán a legmegfelelőbb környezetben voltak, olyanokkal, akik nem néznek megvetően rájuk, és nekik is megvolt a saját kis életük.

Az a rész nagyon tetszett, amikor elmentek a tengerpartra, ugyanis ekkor derülhetett ki a néző számára, hogy nekik is kijárnak olyan dolgok, amelyek a társadalom többi tagjának, és hogy őket sem kell túlságosan óvni, féltetni, mert sok mindenre képesek, és nagyon életrevalók. Azért is tetszett, mert ők sok szemszögből máshogy látták a világot, ugyanakkor képben voltak mindennel, ők is követték a világ eseményeit a maguk módján.

Szerintem az nagyon is érdekes volt, hogy sokukban volt egyfajta gyermeki magatartás, de ez inkább előnyt jelentett számukra, mintsem hátrányt. Sokszor egyszerűen, de lényeglátóan szemléltek a világot, amit egy más szempontból egészségesebb ember nem tudott volna megtenni, mivel általában az emberek nem értékelik a helyzetüket.

A film végén a koncertes rész azért tetszett, mert vállalták magukat, büszkék voltak, és példát mutattak másoknak is ezzel, és megmutatták, hogy ők is teljes értékű tagjai a társadalomnak.

Számomra az egészség egy furcsa fogalom, ha mindenfajta kritériumnak eleget akarunk tenni, akkor talán lehetetlen elérni. Azonban bárkinek bármilyen baja legyen (akár szellemi, akár fizikai vagy lelki), meg lehet tanulni vele élni. Erre a legjobb példa a szemüvegesek esete, akik így is teljes életet élhetnek, habár orvosilag betegek, és ez tagadhatatlan.

Ugyanakkor fontos szerintem, hogy valamilyen szerepet betöltsünk a társadalomban, hogy legyen valami, ami leköt bennünket, mert így el is vonja a figyelmet arról, hogy vannak hibáink, illetve rávilágít arra is, hogy mennyi más dolog van még a világon, nem csak a saját problémáink, és úgy érezzük, hogy hasznos tagjai lehetünk a társadalomnak.

Mindezek mellett fontos, hogy elfogadjanak minket, hogy meglegyen az a közösség, ahol jól érezzük magunkat a hibáink, betegségeink ellenére, mert így teljes életet lehet élni. Ugyanakkor az is fontos, hogy elfogadjuk önmagunkat, és azt, hogy valamilyen szempontból korlátaink lehetnek. Talán az a legnehezebb, hogy vannak bizonyos dolgok, amiket más megtehet, de egy beteg ember az egészségi állapota miatt esetleg nem. Szerintem ez az, amit nehezen fogad el az ember, hogy így bizonyos korlátok lehetnek az életünkben.

Ez azért fontos, mert sokan addig nem becsülik az egészséget, amíg van, azt természetesnek veszik. Én úgy gondolom, hogy az egészség az, amikor az egyén jól érzi magát, hasznosnak érzi magát és teljesnek érzi az életét.

Tisza Lilla

Amikor az ember elkezd nézni a filmet, szinte az első gondolata lehet, hogy ez egy beteg emberekről szóló film, ami, ha a betegség orvosi értelemben vett definícióját tekintjük, tulajdonképpen, igaz, ugyanakkor egy kicsit mégis más benyomást kelthet bennünk az 50 perces mű. Joggal kezdhünk el azon gondolkodni, hogy mégis mi az egészség és mitől vagyunk egészségesek. Ezekre a kérdésekre kerestem a választ, illetve kezdtem el gondolkodni a filmben látottak tükrében.

Az egészség fogalma, véleményem szerint, nagyban függ attól, hogy ki szeretné meghatározni, hiszen máshogy hangzana egy felnőtt, egy gyermek vagy egy orvos definíciója, de pont ennyire különbözhet egy egészséges és egy beteg ember megfogalmazása is. Amikor egészségesek vagyunk, általában természetesnek vesszük ezt az állapotot, és gyakran nem is értékeliük kellőképpen, ugyanakkor, ha betegek vagyunk, vagy valamilyen természetesnek vett tevékenységünkben korlátozottak, sokkal jobban felértékeljük az egészségben eltöltött perceinket. De a film kapcsán felmerült bennem, hogy mi a helyzet akkor az egészség fogalmával, amikor a beteg, korlátozott szellemi képességei miatt, nincs tisztában azzal, hogy ő beteg? Az Álomturné megnézésekor az a gondolat fogalmazódott meg bennem, hogy talán sok esetben nem járunk távol a valóságtól, ha azt mondjuk, a saját szempontjából mindenki egészséges, aki annak gondolja magát. Külső szemlélőként, egészséges emberként, egy Down-szindrómás személyt látva, az a gondolat juthat eszünkbe, hogy a szereplők súlyos betegek, ami mindent felülír, és örökre meghatározza az életüket a folyamatos betegségtudat. A mű szereplői súlyosan értelmi fogyatékosak, de mivel számukra, ez egy olyan állapot, ami születésüktől fogva fennáll, ők nem tekintik magukat betegnek, ezt semmi sem példázza szebben, mint, hogy a saját kis közösségükben bármire képesek, lehetnek orvosok, vagy egy híres zenekar tagjai. De az általuk érzékelt problémák sem feltétlenül különböznek olyan sokban a mi problémáinktól, hiszen ők is gyakran szomorúak, vagy elégedetlenek az alakjukkal, fogyókúrázni, sportolni szeretnének ezért. Amikor elkezdtem nézni a filmet, szinte az első benyomásaim között szerepelt, hogy az egészség és a veleszületett betegség egy életre elválaszt embereket egymástól, külön csoportba kerülünk, külön társadalomba, de filmet végignézve azt gondolom, hogy a fent említett, aprónak tűnő problémák és a zene szeretete mégis összekötik az embereket.

A filmhez kettős érzésekkel álltam hozzá, kicsit tartottam is tőle, felmerült, hogy több részletben nézem meg, mert egyben talán túl „nehezen emészthető” lenne, de miután elindítottam már nem volt kedvem kikapcsolni, mert egy igazán kedves, ugyanakkor gondolatébresztő filmet láthattam.

Török Emma

A film alatt sok gondolat futott át a fejemben. Többek között, a film színjátéka, generációs különbségek a szellemi fogyatékosokhoz való hozzáállásban, az összetartozás, illetve a film humorossága. Esszém elején ezekre szeretnék kitérni, majd végezetül arról írni, hogy számomra mit is jelent az egészség.

A film összességében nagyon tetszett, különösképp a szépia filter- **színes kép játéka**. Számomra ez egy metafora volt, amelyben a szürke hétköznapiakból egy boldog „valóságba” csöppentek bele az álomturné során. Nagyon tetszett az is, hogy a filmcím alapján értelmezhetjük úgy is, hogy álom (mint egy vágyott dolog) turné, miközben ők a szó szoros értelmében álmodták a kirándulást.

Furcsa volt egy ilyen filmet nézni, mert a film 15 éves, és amikor otthon, az idősebb rokonaimmal egyszer a fogyatékoságról (szellemiről és fizikairól is) beszélünk, ők mesélték nekem, hogy úgy lettek nevelve, hogy nem nézhetnek rá ezekre az EMBEREKre, és ez máig sok problémát okoz nekik. Az emberek szót azért emeltem ki, mert nekem ez egy olyan hozzáállást jelent, amelyben úgy tekintenek rájuk, mint valami torzszülöttekre, holott nem azok. A film be is mutatja, hogy ugyanolyanok, mint mi, egészségesek. Gondolok itt arra, hogy feldolgozzák azt, hogy mi történt (történik) velük a mindennapokban (orvosost játszanak), megpróbálják megoldani a saját problémáikat (ha szomorú vagy, mert nem sikerült jól az első fellépés, elmegyünk egy álomturnéra). Tehát azért volt furcsa, mert annak ellenére, hogy régi film, egy olyan témát feszeget, ami akkor még azért eléggé tabu volt. Örülök annak, hogy (bár az elfogadás az én **generáció**mnak sem erőssége, mégis egyre többen vagyunk, akik nem különböztetünk meg embereket azért, mert mások) az emberiség bizonyos szempontokból jó irányba halad.

Az **összetartozás** a film alatt nagyon sokszor előjött: segíteni próbálták egymást, ha baj volt, örültek egymás tehetségének. Nagyon irigylem őket ebben, ugyanis ránk, „egészségesekre” ez nem igaz.

Humort tekintve, a film nem volt hiányos. Én őszintén bevallom, egy pillanatig sem éreztem magam rosszul, amikor nevettem, ugyanis akkor is megtettem volna, ha nem szellemileg visszamaradott emberekről lett volna szó. Hát akkor itt miért ne tettem volna?

A száz pécé négy mondat ismétlődése zseniális volt, de a külön kedvencem az a rész volt, amikor mesélniük kellett, hogy miért vannak itt. „Kórházban voltam. Kórházban voltál? Akkor köszönöm szépen!” (Bár mi is lerendezhetnénk néha ennyivel). Lehet ez másnak nem vicces, de nekem nagyon tetszett.

Az utolsó, amiről a film kapcsán írni szeretnék, az a **lábnyom**. „...Bementem a vízbe, és nem vitte el a lábnyomokat a víz.” Nekem ez a rész is azt mutatta, hogy semmivel sem másabbak, mint mi, ők is ugyanúgy nyomot szeretnének hagyni maguk után, lenni valakik! Ez a mondat nagyon elszomorított, ugyanis nekik kevesebb lehetőségük van kitűnni, úgy értem, kevesebb eszközük...

Az **egészségről**...

Számomra az egészség nem csak a fizikai „jóllétet” jelenti, hanem a mentális egészség is ide tartozik. Mivel szerencsésen születünk (ami azért elképesztő, valljuk be, hiszen a megtermékenyítéstől kezdve elég sok helyen elbukhat a dolog), így fizikailag elég sokáig egészségesek tudunk maradni különösebb erőfeszítések nélkül, ezért nekem a mentális egészség jobban befolyásolja a mindennapjaim. Mentális egészség alá tartozik nekem minden szociális kapcsolat (család, barátok, pár), az hogy hogyan nevelkedtünk és azt hogy tudjuk hasznosítani a jelenben, hogy hogyan teljesítünk az egyetemen/munkahelyen, hogy általában hogyan érzem magam lelkileg, hogyan érzem magam szellemileg. Ez mind nagyon fontos, hiszen, ha valamelyik bukik, lehetek én fizikailag egészséges, rövidebb-hosszabb távon rosszul fogom magam érezni. Fontosnak tartom, hogy ezekre a dolgokra is fordítsunk időt, és leendő orvosként hangoztassuk is ennek fontosságát.

Anonim

Korábban még nem hallottam erről a filmről, de cím alapján érdekesnek találtam. A feladat az volt, hogy írjam le a film milyen érzéseket keltett bennem és hogy mi a film szerint az egészség.

A film belőlem vegyes érzéseket váltott ki. Néha úgy éreztem vidámmá és boldoggá tett, a másik pillanatban pedig teljesen elszomorodtam, miközben néztem. Az első reakcióm, amikor elkezdődött a film, és bemutatták a szereplőket, egy kis félelem volt, mert nem tudtam mire számíthatok a továbbiakban. Őszintén szólva meglepett, hogy szellemileg sérült emberekről fog szólni a történet. A film eleje, amikor mindenki bemutatkozik a gyűlésen és elmondja, hogy ő hogyan is lett beteg vagy, hogy mi van a családjával, igazán szívszaggató. Az a jelenet, amikor a zenekarba „válogatót” tartanak, és elég sokszor elhangzik a „Nem adom fel!” mondat, nekem is erőt adott. Ezek után örömmel töltött el, hogy a „Doki” egy álomutazásra vitte a csapatát, és jó volt látni mennyire izgatottak a szereplők az út kapcsán.

A következő jelenetben a hangulatom megint negatív lett, mert az egyik szereplő a szüleihez beszél, akik már nincsenek vele, mert elhagyták, és elmondja, hogy mennyire magányos emiatt. Kihangsúlyozza, mennyire szereti a szüleit, és mennyire hiányoznak neki. A film legvégén megint a boldogság ragadott magával, amikor beszámoltak arról, hogy ki mire vágyik. Ráébresztettek arra, hogy őket az apró dolgok is boldoggá teszik, és ezáltal elgondolkodtam a saját vágyaimon, céljaimon. A koncert, amin felléptek önbizalmat adott, hogy a céljaink elérhetőek, csak tenni kell értük.

A film szerint az egészség definiálása kissé nehézkes. Az összes szereplő, aki a film elején megjelenik, betegnek számít orvosi szempontból. Mindenkinek valamilyen szellemi problémája van, ami vagy szerzett, vagy veleszületett. Emellett vannak olyan személyek, akiknek a mentális betegség mellé társul olyan probléma, ami kihat a cselekvőképességükre. Társadalmilag is betegnek számítanak mindannyian. Ez nagyon jól kiderül azokról a reakciókból, amit az emberekből váltanak ki, amikor felléptek egy téren. Pszichológiailag viszont van, aki egészségesnek tartja magát és van, aki betegnek és ezért megy el a „Dokihoz”. A film jól bemutatja, hogy ők igyekeznek teljes életet élni és ezt meg is valósítják annyira, amennyire környezetük engedi. Wolinsky modellje alapján van, aki az optimista csoportba tartozik. Ők azok, akik pszichológiailag egészségesnek tartják magukat, de orvosi és társadalmi szempontból betegek. Ezen kívül vannak, akik betegnek tartják magukat. Ők tartoznak a súlyosan beteg kategóriába. Ebből a kategóriából azonban gyorsan vissza tudnak lépni az optimista kategóriába miután elmondták nekik, hogy alacsony a vérnyomásuk és kaptak receptet a „Dokitól”. Ahogyan a WHO is mondja, az egészség nem csak a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jólét állapota. E definíció alapján ők nevezhetőek akár egészségesnek is részben.

Összességében a film alatt a szereplőket sajnáltam. Rendkívül tanulságosnak tartottam és örülök, hogy végignéztem, annak ellenére, hogy néha negatív érzéseim voltak és megfoghatatlannak találtam az egészség definícióját ebben a filmben.

Vass Virág

Amikor ajánlást kaptam a filmről a Professzor asszonytól, nem gondoltam, hogy ilyen jellegű lesz. Úgy gondoltam, hasonló filmről van szó, mint például az Esőember amerikai filmdráma. Elkezdtem nézni, és folyamatosan különböző érzések kavargtak bennem.

A film legelején, a legmélyebb őszinteséggel döbbenetet éreztem. Sosem találkoztam közlelől ilyen betegségben szenvedő emberrel, fogalmam sem volt róla, mit is gondolhatnak. Számomra az orvos szerepében lévő férfi azt sugallta, hogy a filmben szereplő, illetve ebben a helyzetben élő emberek, teljes körű érzelmi intelligenciával rendelkeznek ahhoz, hogy hasonló hivatásokat, mint például az orvoslás, betöltsenek. Szívbe markoló érzés kapott el, hogy ez örökre egy álom számukra, hiszen képességeik nem engedik. A film közepén, amikor magukról meséltek, együttérzés és szomorúság töltött el. Úgy érzem, tudatában vannak, hogy mi történt velük (fizikai illetve szellemi lényükkel), éppen ezért hangzik el: „Itt vagyunk, és nem adjuk fel!”. A film harmadik része megható volt. Lenyűgöző számomra, ahogyan egymással beszéltek, ahogyan zenélés közben érzelmeket fejeztek ki. Pozitív érzelmekkel zártam a film nézését. Ahogyan örültek egymásnak, amilyen szépen bántak egymással, amennyi érzelmet közöltek, ahogyan őszintén örültek, vidámságot keltett bennem. Olyan embereknek, akik magukat nehéz helyzetben érzik, erőt adhat ez a küzdőképesség és élni akarás.

Számomra az egészség több összetevőből adódik. Már szinte a csapból is az folyik, hogy nem csak egy akut vagy krónikus betegség hiánya jelenti az egészség állapotát, hanem szellemi létünk teljessége is az egészség fontos összetevője. Mentális állapotunk kihat a fizikai állapotunkra. Véleményem szerint, ha épp semmilyen betegség nem dönt le a lábamról, de lelkileg frusztrált vagyok, az ugyanúgy hat az egészségemre, mintha beteg lennék, bőven a normális határokon kívül esik. Ebben az állapotban, amikor egészségesek már nem, viszont betegek még nem vagyunk, rengeteget segíthetnek alternatív

módszerek. Sajnálatos módon, ez a „zóna” eléggé ki van téve a külső tényezőknek. A mai világban, ezek kezelésére rengeteg segítséget kaphatunk. Például, amikor egy orvostanhallgató a vizsgaidőszakban hatalmas stressznek van kitéve, lehetősége van mentálhigiénés tanácsadásokon részt venni, amelyek segíthetnek a problémáinak kezelésében. Akadnak azonban olyan emberek, akik sajnos ennél sokkal nehezebb helyzetben vannak. Például a szegénységben, háborús vagy épp katasztrófa sújtotta területeken élők. Lehet, hogy nem magas a vérnyomásuk vagy nem szenvednek valamilyen autoimmun betegségben, mégsem mondhatók egészségesnek az ilyen helyzetben élő emberek. Ilyenkor nagyon kevés a segítség számukra.

A filmben azonban egy furcsa, már-már paradoxon-szerű gondolat fordult meg a fejemben. Az itt szereplő emberek nyilván egy krónikus betegségben szenvednek, azonban gondolkodásukban nem ez kapta a „főszerepet”. Számomra ez éppen fordított szemszögből bizonyította a mentális és fizikai állapot kapcsolatát. Az egészséges érzések, kihatnak a beteg állapotára pozitív értelemben, ellenben negatívan befolyásolnak egy fizikailag egészséges személyt a mentálisan beteg érzések.

Orvosként a jövőben fontos lesz számomra az empátia, hogy egy betegnek a lelkével, gondolkodásával és érzelmeivel is tudjak foglalkozni, és ezzel az Ő helyzetén segíteni. Nagyon elgondolkodtató, szívszorító és tanulságos film, illetve az empátia gyakorlásában segített. Ebben a formában is szeretném megköszönni a Professzor asszonynak, hogy megnézhettem.

Vincze Vivien

A közel egy órás Álomturné című kisfilm meglepően sok és különféle érzelmet váltott ki belőlem. Előzetes ismeretek nélkül indítottam el a videót, majd rögtön szembesültem azzal a ténnyel, hogy a főszereplők értelmi fogyatékossgal rendelkező személyek kis csoportja, akik ismerik egymást, illetve együtt is élnek, egy közösséget alkotva.

Orvostanhallgatóként is már tisztában van az ember azzal, hogy társadalmunk bizonyos százaléka –sajnos legtöbb esetben – valamilyen genetikai rendellenesség következtében testi és/vagy szellemi fogyatékossgal születik. Mégis úgy érzem, hogy keveset tudunk ezekről az emberekről. Éppen emiatt, nem is tudtam, hogy mire számítsak, milyen érzelmeket fog kiváltani belőlem a film. Először érdekes volt hozzászokni ahhoz, hogy nem mindig értettem mit mondanak, ezért a feliratozás rendkívül hasznosnak bizonyult. Betekintést kaphattunk a mindennapjaikba, melyek a mi megszokott szürke és stresszes hétköznapijainktól egészen távol állnak. Üdítő volt látni azt a lelkesedést, pozitívizmust, örömet, hozzáállást és jó értelemben vett egyszerűséget, amit a résztvevők tanúsítottak. Szekeres Csaba alakítása kiemelkedő volt. Olykor viccesnek vagy éppen meghatónak találtam, ahogy Doki, mint egy jó orvos, igyekezett a maga módján gondját viselni a pácienseinek. Különösen örültem, mikor azt tapasztaltam, hogy a néhány főből álló társaság megalapítja a Nemadomfel együttest. Lázár Krisztina tehetséges énekhanggal van megáldva, de a többiek is megfelelően kivették részüket a zenélésből, Dely Géza segítségével. Több zeneszám is ismerős volt, azok közül, amiket énekeltek. Különösen elmosolyodtam az Icipici kis mese hallatán, amit régen még anyukámmal énekeltünk közösen. Hatalmas élmény lehetett a turnézás, főleg, hogy 2005-ben az A38-as hajón adhattak koncertet, ahol többet között a Piramis együttes énekeseivel, Révész Sándorral léptek fel.

A filmet látva rájöttem, hogy én is, akárcsak rajtam kívül nagy valószínűséggel mindenki más, mennyire természetesnek vesszük azt, hogy felcseperedünk, tanulunk éveken át, majd idővel kirepülünk a családi fészekből, hogy megteremtjük a saját egzisztenciánkat. Nem kell senkinek a segítsége ahhoz, hogy bekössük a cipőfűzőnket, vagy elmenjünk a boltba bevásárolni, vagy megegyünk egy tál levest. Nagyon sokszor talán ez jelenti azt, hogy egészségesek vagyunk. Mármint fizikailag. Emellett persze felmerül a kérdés, hogy mit jelent a lelki vagy szellemi egészség. Lehet, nem is érdemes belemenni ennek a fejtegetésébe, hiszen rengeteg tényezőtől függ, hogy valaki kijelenthesse magaráról, hogy ő lelkileg egészséges. Ezt megnehezítheti egy stresszes munkahely, az anyagiak, egy boldogtalan párkapcsolat, a saját magunkkal szemben felállított állandó elégedetlenségünk, ami akár az úgynevezett social mediának is köszönhető. Ma már másról se szól az Instagram vagy a Facebook, hogy kinek van a legdögösebb alakja, vagy nagyobb autója, szebb háza, ki hova, hányszor megy nyaralni, kit hány vállalkozás vagy cég finanszíroz. Egyes celebek, vagy magukat influencereknek nevező hírességek sajnos nincsenek tisztában azzal, mekkora hatással lehetnek azokra a fiatalokra, akiknek az egyénisége éppen kialakulóban van, akik a legveszélyeztetettebb korszakukat élik, és a legtöbb lelki támogatásra lenne szükségük. Hozzá kell tennem, hogy előrelépésnek tekinthető, hogy az Instagramon már nem látható, hogy ki hány lájkot kap egy képre, mert bizony ennek is rengeteg káros hatása volt.

Mégis, mindezek ellenére, elégedettnek láttam a filmben szereplő személyeket. Hálásak voltak, örültek az élet egyszerű, de nagyszerű dolgainak, támogatták és segítették egymást, amit nagyon szívmengető volt látni. Zakál Zoli nagy álma volt, hogy együtt énekelhessen Révész Sándorral, ami nagy örömeire valóra is vált. Az Álomturné után ma én is egy kicsit boldogabban, elégedettebben fekszem le, hálát adva mindazért, ami megadatott.

Vozár Lilla

Az Álomturné egy 2005-ben készült film, melyet Szekeres Csaba rendezett, és egy roppant nehéz témáról, az értelmi fogyatékos emberek életéről, illetve boldogságáról szól.

Nagyon tetszett a film, bár az elején nyomasztónak találtam. Úgy gondolom, nehéz lehet egy ilyen otthonban dolgozni, segíteni, illetve élni minden nap. Nagyon tetszett, ahogy bemutatták, hogy mindenki tudatában van a betegségével, és azzal, hogy miért más, mint egy átlagos ember. A Nemadomfel együttes sokszínűsége hihetetlenül megfogott, minden tagnak megvan a saját kis feladata, és így látszik igazán, hogy ők milyen összetartó csapat, hogy egységben az erő.

Először nem értettem az „álomturné” fogalmat, de a film megnézése után úgy gondolom az volna a jelentése, hogy mertek nagyot álmodni, hogy a kezdeti kudarc ellenére belőlük egy jó és elismert együttes lehet, és végül így is történt. Ami még nagyon mély nyomot hagyott bennem, hogy mindegyikük mennyire vágyik a szülői gondoskodásra, és mennyire szomorúak, hogy sajnos a szüleik már nem élnek. Ez bennem olyan érzést keltett, hogy ők valahol még mindig gyerekek, és néha ez érezhető is volt a filmben.

Összességében egy jó hangulatú film volt, melynek fő üzenete számomra az volt, hogy akármilyen nehézségek is vannak az életben, az álmainkat nem szabad feladni, hanem igenis kergetni és elérni kell őket.

Szerencsésnek vallhatom magam, mivel sok személyes tapasztalatom van értelmi fogyatékos emberekkel. Nyaranta sokat jártam önkénteskedni olyan alapítványokhoz, ahol beteg gyerekekkel foglalkoztunk. Ezzel fel is merül egy olyan kérdés, amely úgy gondolom, sok embert foglalkoztat. Betegek-e ezek az emberek? Ez azért nehéz kérdés, mert amíg vannak testileg teljesen egészséges szellemi fogyatékos emberek, addig vannak olyanok, akik sajnos egyéb krónikus betegségben is szenvednek.

Én úgy gondolom, attól, hogy valaki értelmi fogyatékos, még lehet egészséges és ugyanolyan boldog, és élhet teljes életet, mint bárki más. Sajnos, ahogy Dokinál is láthattuk a filmben, az életük sokkal nehezebb, hiszen hiába van meg valakiben a szükséges empátia és elhivatottság az orvosi szakmához, ha a szellemi fogyatékosága miatt nem lehet az. Nem szabad őket betegként kezelni, de minden egyéb plusz dolgot meg kell adni nekik, ami segíti az ő életüket. Ezért is fél szerintem sok ember keresni a szellemileg fogyatékos emberek társaságát, mert nem tudják, hogy kell velük bánni, pedig a megoldás roppant egyszerű, pont úgy, ahogy egy értelmileg egészséges emberrel. Rengeteg szeretet és boldogság van ezekben az emberekben, és fontos, hogy megmutassuk nekik, ők is értékesek, és ők is lehetnek boldogok.

Úgy gondolom, mindenkinek érdemes lenne megnézni ezt a filmet, hogy ezek az információk hozzájuk is eljussanak, és ezzel kialakulhatna egy elfogadóbb társadalom.

Nekik is ugyanolyan joguk van a teljes élethez, mint egy normális embernek... Ez volt az alapgondolat, ami az Álomturné című film megnézése után egy időre meghatározta a véleményemet a sérült, beteg emberekkel kapcsolatban. Majd gondolkodni kezdtem, és rájöttem, hogy ez egy erősen leegyszerűsített verziója annak, amit érzek; olyan közhely, amit az ember akkor használ, amikor egy nem túl közeli ismerőssel való beszélgetést szeretne lezárni. Nos, mivel magammal szemben teljesen őszinte lehetek, belekezdtem, hogy némileg árnyaljam, kifejtsem ezt a frázist.

A legfontosabb talán, hogy végiggondoltam, miben is mások a filmben szereplők, mint a hétköznapi emberek. Eszembe jutott egy régi mondás, miszerint mindenkitől ahhoz mérten kérnek majd számon, hogy mennyit kapott. Eszerint, ha a fogyatékkal élők a lehetőségeikhez mérten a maximumot hozzák ki az életükből, ráadásul igyekeznek azt egyre jobbra tenni – márpedig egy zenekar alapítása csakis ezt a célt szolgálhatja – akkor az ő esetükben elég jó ez az arány. Végül arra jutottam, hogy ebből adódóan mindössze a felelősségük kisebb az egészséges emberekéhez képest, akik ugyanezt legtöbbször nem teszik meg a saját életükben.

Ebből adódik is a következő kérdés, miszerint: Kit is tekinthetünk egészségesnek? Hiszen talán nem is létezik olyan ember, aki megfelelné a WHO egészségfogalmának. Véleményem szerint (és ez inkább a romantikus, mint az orvosi véleményem) egészség és betegség között inkább egy skála található, aminek a legmagasabb szintjét senki nem éri el – legfeljebb nagyon közel van hozzá.

Minthogy én magam is szívesen zenélek, énekelek, amikor tehetem, kedvenc jeleneteim a filmben azok, amikor a szereplők önfeledt zenélésbe, táncba kezdtek, és bár nagyon szeretnék volna, hogy tehetségüket mások is elismerjék, ők maguk remekül érezték magukat közben. Nem gondolom, hogy a filmben bolondot, bohócot csináltak volna a sérült szereplőkből, hiszen egyrészt ők maguk is vágytak arra, hogy a világ megismerje, felfedezze őket, másrészt a zenekar tagjai és barátai cseppet sem fészengtek, láthatóan nem szégyellték azt, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkeznek.

Visszatérve az alapgondolathoz, azzal, hogy úgy kezdem a mondatot, hogy „nekik”, már tettem is egy nem feltétlenül pozitív megkülönböztetést, miközben látszólag éppen a fogyatékkal élők jogaiért emeltem szót.

Mindezek alapján az a gondolat merült fel bennem, hogy (persze észszerű határokon belül) egyáltalán nem is kellene különbséget tennünk sérült és „egészséges” emberek között. Sokkal inkább kellene azzal foglalkoznunk, hogy vajon mi, az egészség-betegség skálájának magasabb fokán elhelyezkedő emberek mindent megteszünk-e, hogy a világot egy jobb helyé tegyék mindannyiunk számára.

Vucseta Luca

2019-ben volt 20 éves a Nemadomfel együttes

The poster features a large '20' with the '0' containing the word 'akvárium' and a small logo. To the left, a circular logo contains the text 'NEM ADOM FEL' and 'EGYÜTTES' below it. The main text reads '20 ÉVES JUBILEUMI KONCERT SZTÁRVENDÉGEKKEL' and 'május 8. 19:00'. Below this is a photo of the band performing on stage. At the bottom, two columns list the guest artists: 'FELLÉPNEK: ANIMAL CANNIBALS, BEBE (ex-Back II Black), FEKE PÁL, GERENDÁS PÉTER, KÁRPÁTI DÓDI (Quimby)' and 'PATAKY GERGELY (PATAKY Művek), PUSKÁS PETI (The Biebers), TAKÁTS TAMÁS (Karthago), VILLON TRIÓ, ÉS MEGLEPETÉS SZTÁROK...!'. Social media icons for Facebook and Instagram are shown with the handles 'nemadomfel' and 'nemadomfelegyuttas'. At the very bottom, there is a list of ticket outlets: 'ELEKTRONIKUS JEGY: www.hangmester.hu +36-20-323-0641', 'NEM ADOM FEL KÁVÉZÓ - 1086 BUDAPEST, Magoldna u. 1.', 'HANGMESTER.HU HANGSZERBOLT - 1082 BP., Baross u. 77.', and 'AKVÁRIUM KLUB - 1051 BUDAPEST, Erzsébet tér 12.'.

20 ÉVES
JUBILEUMI KONCERT
SZTÁRVENDÉGEKKEL
május 8. 19:00

FELLÉPNEK:

ANIMAL CANNIBALS
BEBE (ex-Back II Black)
FEKE PÁL
GERENDÁS PÉTER
KÁRPÁTI DÓDI (Quimby)

PATAKY GERGELY (PATAKY Művek)
PUSKÁS PETI (The Biebers)
TAKÁTS TAMÁS (Karthago)
VILLON TRIÓ
ÉS MEGLEPETÉS SZTÁROK...!

JEGYEK KAPHATÓK:
ELEKTRONIKUS JEGY : www.hangmester.hu +36-20-323-0641
NEM ADOM FEL KÁVÉZÓ - 1086 BUDAPEST, Magoldna u. 1.
HANGMESTER.HU HANGSZERBOLT - 1082 BP., Baross u. 77.
AKVÁRIUM KLUB - 1051 BUDAPEST, Erzsébet tér 12.

f nemadomfel **@** nemadomfelegyuttas

nka
Nemzeti Kulturális Alap

JCDecaux

감사합니다 Natick
Grazie Danke Ευχαριστίες Dalu
Thank You Köszönöm
Спасибо Dank Gracias
谢谢 Merci Seé
ありがとう

Obrigado